Miscellaneous (4)

dynasties), they a ssu

VALABHĪ-- The modern Wala in
'the wooden frame of
building on the roof
the word 'vallabha' (
therefore is no autho

यथा दीपस्य शान्तस्य न परिज्ञायते गतिः।
तस्य सायकसङ्घस्य न विज्ञाता तथा
गतिः॥

III . 48. 20.

तत्तद्वस्तूनीकं काव्यगन्धद्वह-
श्यताम् ।
दीपोऽपि इव वातेन शरदेवाब्द-
मण्डलम् ॥

III 48. 37.

तत्तद्दर्शनीकं काव्यगन्धद्दद-
श्यताम् ।
दीपैव इव वातेन शरदेवाब्द-
मण्डलम् ॥

III 48. 37.

स्तै शिविर्नृपो भूच्छिवि राज्यसंस्थे ।
दधान: स्वं नाम यो थौन्वितमाततान ॥४६॥

न्यहिंस्यां लेभे स्वयंजन्य विधेर्नियोगात् ।
ुमार: स मुख्यया ख्याति तदाख्ययैव ॥४७॥

जो वंशवद: शूरवरो मीढ्वा ।

एवमेकं परं वस्तु राम नानात्वमत्यगात् ।
नभोलभित सङ्गतं दीपा द्वीपशतं यथा ॥

३.५५१

रा परस्पर संगति संपन्न हुए हों और औचित्य
त्मा आत्मा के साथ एकाकार बन गई हो।
ही काव्य के विभिन्न तंतुओं का संबल है और
ण की क्षमता आती है। जीवन में रसाद्रता
और उसी से समत्कृत हुई वाणी श्रोता एवं प्रेषक
राने में समर्थ होती है। औचित्य के महत्व को
शब्दों में व्यक्त करते हैं :-

दीपप्रभेवावि ज्ञातगतिर्गत्याशुलीयते।
अधःसूच्यां मातरीव तत्र निर्वृतिमेति सः॥

3.73.28.

III. 9. 32. The answe
diversity of action (kri
divisions are super-impo
They do not affect it at
a man becomes a carpente
of wood, and smith, when

समतामागतैर्वातैः क्षोभ्यते न हृदम्बरे ।
निर्वातसदने दीपो यथा लोकैककारकः ।। IV. 19.21.

(3)

समतामागतैर्वातैः क्षोभ्यते न हृदम्बरं ।
निर्वातसदने दीपो यथा लोकैकसारकः ॥ IV. 19.21.

1 ἐκεῖνος ἐστιν ὁ ἀληθινὸς μισθαποδότης

11 : γινώσκετε τὴν τίς ἐρωτήσει

ते हि निर्वासना एव यदा शान्तिमुपागताः ।
न तदैषां गतिज्ञातृ दोषाणामिव शाम्यताम् ।। IV 34.26.

1 Jerry's Sports Shop: Registration

11 Systems Inc. This Year

ते हि निर्वासना एव यदा शान्तिमुपागताः ।
न तदैषां गतिर्ज्ञाता दीपानामिव शाम्यताम् ॥ IV. 34. 26.

1 :ΤΡΡΥΡΩΣΣΤΙΩ ΤΡΡ ΡΥ ΤΕΡΙΡΕΤ ΡΤ Ε

11 ΕΥΡΡΤΩ ΡΡΤΤΥΡΤΩ ΤΡΡΡΡΠΡ ΤΩΩΡΡ Τ

सम्यगालोकनात्सत्याद्वासना प्रविलीयते ।
वासनाविलये चेतः शममायाति दीपवत् ।। IV 34. 28.

सम्यगालोकनात्सत्याद्वासना प्रविलीयते ।
वासनाविलये चेतः शममायाति दीपवत् ।। IV. 34. 28.

स्वशिखास्पन्दशक्त्यैव दीपः सौम्यो यथोन्नतम् ।
एति तद्वदसावात्मा तत्स्वे वपुषि वल्गति ।। IV 42.7.

स्वशिखास्पन्दशक्त्यैव दीपः सौम्यो यथोन्नतम् ।
एति तद्वदसावात्मा तत्स्वे वपुषि वल्गति ।। IV. 42. 7.

ﻓﻲ ﺍﻟﻤﺴﺎﻓﺎﺕ ﺍﻟﻘﺼﻴﺮﺓ ﻭﺍﻟﻤﺘﻮﺳﻄﺔ ﻓﻲ

١ ﺍﻟﻤﺴﺎﻓﺎﺕ ﺍﻟﻘﺼﻴﺮﺓ ﺟﺪﺍ: ﻭﻫﻲ ﺍﻟﺘﻲ ﻳﻜﻮﻥ ﻓﻴﻬﺎ

क्षणमभ्युदयं यान्ति क्षणं शाम्यन्ति दीपवत् ।
देहगेहेषु संकल्पतरङ्गाः सागरेष्विव ।। IV. 53.24.

कर्णनासास्यताल्वादिवातायनगणान्विताः ।
भुजाषड्गप्रतोलीकाः प चेन्द्रियकुदीपकाः ॥ IV. 53. 20.

ﻟﻴﺴﺖ ﻫﻨﺎﻙ ﺃﻱ ﻣﺸﻜﻠﺔ ﻓﻲ ﺍﻟﺘﻌﺒﻴﺮ ﻋﻦ ﺍﻟﻤﺸﺘﻘﺎﺕ ﺍﻟﺠﺰﺋﻴﺔ ﻟﻠﺪﻭﺍﻝ ﺍﻟﻤﺘﺠﻬﺔ ﻭﺍﻟﻤﺘﺠﻬﺎﺕ

निर्वातदीपनैश्चेव यदा चित्तं गतव्ययम् ।
शममेष्यति हे बुद्धे सुप्रकाशघनान्तरम् ।। K. 2.30

शास्त्रसज्जनसत्कार्यसङ्गेनोपहतेनसाम् ।
सारावलोकिनी बुद्धिर्जायते दोषिकोपमा ।। V 5.5.

निर्वातदीपनैश्चेव कदा चित्तं गतव्ययम् ।
शममेष्यति हे बुद्धे सुपकाशघनान्तरम् ।। V. 2. 30.

۱ ۲۲۵۰۳۲ ۱۶۲ ۲۶۲ ۲۶۲۲۲۲۲

۱۱ ۲۲۶۰۲۲۲۲۲۲۲ ۲۶ ۶ ۲۲۶۲۲۶

शास्त्रसज्जनसत्कार्यसङ्गेनोपहतेनसाम् ।
सारावलोकिनी बुद्धिर्जायते दीपिकोपमा ।। V. S. S.

ततः कदाचित्कालेन निर्वाणपदमागतौ ।
तौ विदेहिगतस्नेहौ दीपाविव शमं गतौ ।। V. 21. 3.

ꠀ ꠀꠀꠀ

परदृष्टौ वितृष्णात्वं तृष्णाभावे च दृक्परा ।
एते मिथः स्थिते दृष्टी तेजोदीपदशे यथा ।। ५.24.53.

I TYPES P PIPETTES PETTOPF TYPPIP
11 TTP PPPTPTPF TYP FTYP :TPF PP

बभूवावातदोषाभो बलिः प्राप्तमहापदः ।
उपशान्तमनास्तत्र रत्नवातायने बलिः ।।

अवसद्बहुकालं स समुत्कोर्ण इवोपले ।। V. 27. 34.

1 : ꝓꝛꝺꝺꝛꝺꝛꝗ :ꝺ̈e ꝺꝛꝓ̈ꝓꝛꝺꝛꝓꝓ

11 :ꝺ̈e ꝺꝛꝺꝛꝓꝛꝓ ꝛꝛꝺꝛꝛꝓꝛ=ꝛꝓꝓ

11 ꝺꝛꝓꝓ ꝺꝛꝺꝛꝓ̈ꝓ ꝛꝛꝺꝛꝓꝓꝛꝓ

अनेनैतत्पदार्थानां वस्तुत्वं प्रतिपाद्यते ।
शुक्लादिगुणवत्त्वं स्वं प्रदीपेनेव वाससाम् ।। V 34.22

11 ἐρέτης τοτᾶ-ρερ ρ ὅτερρτιρε

11 ρτωρτ ρέτέρ ἴτ ρρτιυρρτίτερ

1 ἐρτρρτρ ἴ-ρερ ἴετετιρρ-ρέτε

अनेनैतत्पदार्थानां वस्तुत्वं प्रतिपाद्यते ।
शुक्लादिगुणवत्त्वं स्वं प्रदीपेनेव वाससाम् ॥ V. 34.22.

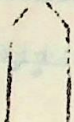

न पश्यामि नभोदोषे ज्वलिते तिमिरं यथा ।
तस्याहंकारयुक्तस्य मनोविवरवर्तिनः ।। V. 35.57.

दीपस्येव प्रशान्तस्य न वेद्मि गतिमीश्वरः।
दृष्ट एव त्वयोशाने पलायनपरायणः ।। U 35, 58.

अस्त्रेहस्त्रेहदोपाय वृत्तिनिष्क्रान्तवर्तिने ।
स्वभावाघारघोराय चिदोपाय नमो नमः ।। V. 35. 73.

॥ ॥

अस्त्रेहस्त्रेहदोषाय वृत्तिनिष्क्रान्तवर्तिने ।

स्वभावाघारघोराय चिद्दोपाय नमो नमः ॥ ई. 35.73.

दीपस्येव प्रशान्तस्य न वेद्मि गतिमीश्वरः।
दृष्ट एव त्वयोशाने पलायनपरायणः ।। V. 35. 58.

अथ विभयदान्नाधिस्तां नीत्वा तत्र शर्वरीम् ।
जगद्गेहमहादीपे रवावुदयमागते ।। L. 47. 31.

इत्युक्त्वा पुण्डरीकाक्षस्तत्रैवान्तरधीयत ।
वाताभ्रवद्दीपकवद्यमुनोत्पीडवत्क्षणात् ।। I. ५१. ५२.

अवस्तुतां व्रजन्त्येते माध्याह्णा इव दीपकाः ।
अर्कादयो महालोका विषयाधिगतात्मनः ।। V. 50.49.

अवस्तुतां व्रजन्त्येते माध्याह्णा इव दीपकाः ।
अर्कादयो महालोका विषयाधिगतात्मनः ॥ I. 50. 19.

इच्छा हि भवतामेव विमोहाय क्षयाय च ।
वातलेखेव दोषाणां स्फुरतामपि तेजसाम् ।। II. 52. 68

अविद्यासंपरिज्ञातमिदमेव महौषधम् ।
अविद्यावितत व्याधेस्तिमिरस्येव दीपकम् ।।

V. 64. 12.

अविद्यासंपरिज्ञानमिदमेव महौषधम् ।
अविद्याचिंतव्याधेश्चिकित्सार्थमेव दीपकम् ।। V. 64.12.

यथा भूतात्मतत्त्वैक्यपरिज्ञानेन राघव ।
असत्तापैत्यलं चेतो दीपेनेव तमः क्षणात् ॥

V. 71. 45.

प्रतिबिम्बितसर्वार्था केवलं स्वात्मनि स्थिता ।
प्रकाशयति बोधेन जगन्तीमानि दीपवत् ।।

V. 14.14.

प्रतिबिम्बितसर्वार्था केवलं स्वात्मनि स्थिता ।
प्रकाशयति बोधेन जगन्तोयानि दीपवत् ।। V. 74, 14.

भवत्यात्मनि निर्वाणः प्रशान्त इव दीपकः ।
तृप्तिमायाति परमां नरः पीतामृतो यथा ।। V 14.21

```
1 :apt-s ps f-tpg :tohps rpmrpp
11 tap rpqtrp :ir jtap ftjpmrpq
```

वयमज्ञातवन्तस्त्वां मौर्ख्येणाशु मृतं मवत् ।
मृतमस्माकमघानि दीपानां तिमिरं यथा ॥ V. 80. 22.

शरदीव घनः स्वैरं प्राप्तः कल्पान्तसर्गवत् ।
ओंकारान्ते स्वमननं प्रशाम्याम्यात्मनात्मनि ।।
दग्धेन्धन इवार्चिष्मान्निःस्नेह इव दीपकः ।।

J. 86.59.

निःस्नेहदीपवद्भ्रान्तो यस्यान्तर्मनसः।
तेन चित्रकृते नेव जितं क्रेनाकि कारिणा॥

VI (i) 3-20.21.

T

In the section on th
the Sankhyas and the Buddh
reality. But Bhartrhari

इव:

यथा दीपो निवातस्थः स्वात्मन्येवावतिष्ठते।
सात्त्विवत्संवर्भावेषु तथा लिङ्गेज्जगत्स्थि-
तौ ॥

VI (i) 29 - 36.

volution.[1] That is, the movement of
makes a day, from dusk to dawn makes
the day and night make a fortnight,
month and so on. Similarly when the
27 planets, it makes a month, and
revolution round a single Rasi

Since it is the movement of

परमात्मनि चित्तत्वे स्थिते
सति निरुद्धे । जीवो
जीवति साक्षीकं दीपे स्थिते
गृहे यथा ॥
6. (i). 32. M.

into the past. Just
solution. The econom
those of food and agr
Indian texts on Econo
historical perspectiv
helpful in the presen

साक्षीणो स्या(आमासे
गृहे दीप इव क्रिया:)
सत्ये तमि-प्रकाशनो जगच्चि-
त्परम्परम्. ॥
6.(i).37. ॥

ी न केवल सौन्दर्य एवं वैभव की नग
न की भी वह चिरपरिचित क्रीडास्थ
ाओं को इन श्लोकों में परिसंख्या
बहुत ही सफल प्रयास किया है :
णां दानच्छेदो मद च्युतौ ।
ां करिणां यौवनागमे ॥
यां कौशिका ने तरे जनाः ।

चित्सर्वं जगदारम्भाभिमं प्रकटयत्यलम् ।
त्रैलोक्यदीपकाशिखादीपावर्णाश्रयंयथा ॥

6.30.54.

वैदिक काल में प्र आदि उपसर्गों को भी
ान्तर में इन्हें उपसर्ग की पृथक् संज्ञा दी
सर्गाः । धातु के साथ ही रहने वाले,
ा और ये उपसर्ग धातु के साथ इतना
क् सत्ता ही खो बैठे । आधुनिक आर्य
है । उदाहरणस्वरूप संस्कृत उपविष्ट -

नो वाच्यवाचकदृशा रहितो विचारः ।

संपद्यते स च विकल्पमयेन सिद्ध्यै ।

सिद्धिश्च संभवति तेन विना न काचि-

द्दीपं विना निशि यथा नयनोपलब्धः ।।

VI(ii) 167·45.

Serpents

तं त्यजन्त्यापदः सर्वाः सर्पा इव जरत्वचम् ।
परिस्फुरति यस्यान्तर्नित्यं सत्वचमत्कृतिः ।। IV. 32. 38.

11: ﻲﻓﺎﻀﻟﺍ ﺏﺎﺴﺤﻟﺍ ﻢﻴﻫﺎﻔﻣ

ﺍ ﺔﻴﻠﻤﻌﻟﺍ ﻩﺬﻫ ﻲﻓ ﺎﻬﻴﻠﻋ ﺩﻤﺘﻌﻳ ﻲﺘﻟﺍ ﺔﻴﺳﺎﺳﻷﺍ ﻢﻴﻫﺎﻔﻤﻟﺍ

तं त्यजन्त्यापदः सर्वाः सर्पं इव जरत्त्वचम् ।
परिस्फुरति यस्यान्तर्नित्यं सत्त्वचमत्कृतिः ।। (V. 32.38)

तुच्छां तां जागतीं मायां दृष्ट्वा जीवो विचारवान् ।
अहंकारमयीं मायां त्यजत्यहिरिव त्वचम् ॥ IV. 48.3

क्वचित्कुसुमगुच्छाक्वफणामणिगणावृतम् ।
पातालादुत्थितं शेषमिव व्योमदिदृक्षया ॥ IV. 49. 32.

सत्वस्थजातिमिर्घोरैस्त्वादृशैर्गुणावृंहितैः ।
हेलया त्यज्यते पक्वा मायेयं त्वग्गिवोरगैः ॥ V. 5. 3.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳು

೧. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ : ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್

೨. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ : ಎಂ. ಗೋವಿಂದ ಪೈ

सत्वस्थजातिमिर्घोरैस्त्वादृशैर्गुणवर्जितैः ।
हेत्या त्यज्यते पक्वा मामेयं त्वग्विकारैः ॥ V. S. 3.

आपातरमणीयेषु वर्तेतात्यन्तवैरिषु ।
कश्चिदविषयसर्पेषु अर्थे सविरागं मनस्तव ।। V. 61. 39.

ये तु विज्ञातविज्ञेयास्तांदृशा: पावनाशया: ।
जानन्ति तांस्तथैवान्तर्हे: पादानिवाहय: ।। Vi.Pu.(02.26.

ये तु विज्ञातविज्ञेयास्तादृशाः पावनाशयाः ।
जानन्ति तांस्तथैवान्तरहेः पादानिवाहयः ।। Vijñ 102.26

ऐते कवन्ति शरशक्तिगदाभुशुण्डी-

शूलासिकुन्तपटुतोमरवक्रपूर्णाः ।

तापाः सताण्डवकचप्रचले चले व्यौ

देहेन वल्गति भुवोव फणीन्द्रसंघाः ॥ VI (ii) 116·7

गगनमवनितः समेत्य वह्ले-

वैरविभवेन जगत्यनन्तकोशम् ।

क्वचिदहमभितो दिदृक्षुरग्रे

सुत उरगाशनवद्ध्लादविद्याम् ।। VI (ii)132.10

तेन कल्पाग्निकल्पेन वल्गता वनवह्निना ।
सयुष्मदाश्रमो दग्धः सर्पेणेव प्रसर्पता ।। VI (ii) 150. 51.

जय सिंह

title, next grade a

ŚĀHI-ŚĀHĀNU ŚĀHI-- Peculiar

simple title Śāhi w

whose money (coins)

Samudragupta. One

kuṣana śāhi' in ear

यदेवाम्बु स आवर्तो नत्वत्यावर्त
वस्तु सन् ।
द्रष्टैवास्ते दृष्यमिव दृश्यं नत्वस्ति
वस्तु सत् ॥

III 40. 59.

ग्यावशिष्ट षष्ठवंशदाद् विप्रा ।
चित्शं सप्ताश्वियामास च नं षदन्तम् ॥ १०४ ॥

चो ।गृहाण वासो नुगृहाण वेमाम् ।

परि लंबमितालम्बि माल्यहारा घनाम्बरः।
पुष्पाहार इवोत्फुल्लं जग्राह कुसुमाञ्जलेः॥

III 41. 7.

यि चिन्तयन्त्येव मनो

पुरः स्थित: सांज

ऽपे महात्मन् भगव

सौम्यतामाजगामाशु देशो दशदिग-
न्वितः ।
क्षीरोदः क्षुभितावर्तो झागीवोद्भूत-
मन्दरः ॥

III. S 1.21.

हिमशैत्यं यथान्तस्थं कुम्भेऽग्नेर्बहिर्भवेत् ।
तथा संकल्पसिद्धा सा ब्रह्माण्डाग्नेर्गता बहिः ॥

III 53. 10.

काचित्सौम्य काचिन्नद्यां जलं यथा

काचे

काचिदावृति गतसौम्यं काचिन्नद्यां
जलं यथा

-CB. IV.

क्वचित्सौम्य कायजीव धर्मेदं
चेतन तथा ॥

III. 54. 65.

cakrava

lexicon

common

Kāsthā. II. 30- Kriya

~~a dire~~

~~Kisalaya II-2.~~ Kisala

Kila. III. 18. Flame.

Kukada IV. 18. Wrongl

कासिद्धीलाशरीरं तत्कुलत्वत्यक्ति
सत्यता ।
केवला भ्रान्तिरेवाभूज्जलबुद्धिर्मरावि॰ ॥

III. 57. 12.

सचमुच 'सारस्वत' चातु
सर्वप्रथम चिंता का प्रसा
और फिर श्रद्धा का अं
के कारण मनुष्य भौति

अहो तेजः कणोऽण्डाख्यः कल्पनात्कादिचदण्डताम् ।

प्रयात्यन्तः स्फुरन्ब्रह्मा जलमापेण्डतामिव ॥

VI. 64. 20.

ग्र पक्षु सामंजस्य के साथ एक दूसरे से संचालित
रीचन एवं प्रत्यन्दन को जन्म देते हैं जिनका
का परम लक्ष्य है। जीवन एवं कला का यह समंज

चेतं स्वभावात्स्फुरति चितः फेनइवाम्भसः।
कर्मभिर्बध्यते पश्चाद्दिण्डीरमिव रज्जुभिः॥

III 64.26.

ी मात्रा भवतु संमना: ।

ी वाचं वदतु शन्तिवाम् ॥२

शिन्त्या रवार मुत त्वसा ।

वा वाचं वदत भद्रया ॥३

यन्ति नो च विदिषतोमिथः ।

ी गृहे संज्ञानं पुरुषेभ्यः ॥ ४

वनी मा वि यौष्ट

सर्वेषां तव मनोमात्रभ्रान्त्युल्लासविजृम्भणम्।
इदं जगन्नयाम प्रस्फुरत्यम्बुभङ्गवत्।

3.67.17

या 'रस' के प्रवाह में यदि कोई वस्तु रोड़
नौचित्य' रस का वैरीक प्रवाह तो औचित
ा पद्य और गद्य सभी प्रकार की कवि
उसी के उचित अनिवेश में कवि रचना की स
न्दु ने इसी औचित्य की अपनी औचित्य
में स्थापना की है। ग्रन्थ के आरम्भ में ह

चमत्कार कारिणश्चारुचर्वणे ।

दिक्कालाद्यनवच्छिन्नादेकस्मादसतः सतः
द्वैतमप्यपृथक्सिद्धं ब्रह्मैतन्महदस्तु वः॥

III. 79. 27.

ी है। और इस बात को स्वीकार
रसलीन रहे ही जाते हैं, जीवि
ान कोटि के कौन गिने जाते हैं।
अधिक गहरा रहस्यवादी चित्र है और
य। इसीलिये उस काव्य के लिये यह
त्य के आधार पर बड़ा गया हो।
हुए भी आनन्दघन ने इस तथ्य को स्पष्ट

अणुनानेन रूपत्वं द्रव्यत्वमिव गच्छतो
तापेनाम्बुधियेवेदं क्वत्येवावहारेत्मा

III 81. 11.

something to a partic
thing to a different
is ever a matter of
only if the history
traced. The rich ov
doubt a hinderance t
an attempt.

According to

एवं हि यते तु यस्तिष्ठंस्तत्तादृक्
दिवास्ति हि।
तस्मान्न व्यतिरिक्त तद्रूपं इव
द्वाभ्यस: ॥

III 8.85.

Sampa III-20,31.	Brgh
Sampa IV.10.	plpu Wlli
Sambara III.4.	Wate
Simgika II-15.	Shea
Sajnuh I-32.	Knoc lexi
Satra IV-17.	a wo
Sana IV-30.	Alwa

यादृक् अञ्जनीहारे मेघनीहारयोर्भवेत्
तादृक् प्रकाशतमसोर्भेदो नेति तयोः
स्थितिः ॥

III 81.28.

athed.

its kind.

l) To spring, to jump, or sports.
d.

a canopy. Monier Williams notes i
nly.

chaff
of ~~chaff~~, or conflagration, Monier
otes it in lexicons only.

सर्वाशाज्वरसंमोहमिहिकाशरदागमम् ।
अचित्तत्वं विना नान्यच्छ्रेयः पश्यामि जन्तुषु ।। IV. 15. 24.

व्रजत्यात्मा प्रसंकल्पं जोर्णजाङ्घो नपस्यत्तम् ।

गलत्यपगतासंगे हिमापूर इवातपे ॥ (V. 22.5.

व्रजत्यात्मा म्मसंकत्वं जोर्णजाद्ये नमस्यलम् ।

गलत्यपगतासंगे हिमापूर इवातपे ।। IV. 22. 5.

1 Prepare Signature Page

11 Prep Final Printing

भीमपराक्रमदृढदंष्ट्रा जाता गोवाणीवाहिनी ।
परिदुद्राव वेगेन गह्वेन हिमवच्च्युता ॥ IV 34. 19.

एकस्मिन्वयते ध्वान्ते नीहार इव भास्करे ।
इदं प्रथमयेवाच्छे कथमात्मनि संस्थितम् ॥ IV. 57.7.

शरीरजालनोहारधूसरा शून्यकोटरा ।
शान्तसंसारसुभगा त्रिलोकीविपुलातटी ।। (V. 57. 45.

किं करोमि क्व गच्छामि किं गृह्णामि त्यजामि किम् ।
आत्मना पूरितं विश्वं महाकल्पाम्बुना यथा ॥ IV. 58. 5.

1 ਪੁਸਤਕ ਸਾਹਿਤਯ ਦੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਸਾਹਿਤਯ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ

11 ਹਾਰ ਸਵੇਰਾਸਾਰਾ ਮੁਹਾਂ ਮੁਹੱਲਾ ਸਾਹਿਤ ਸਾਹਿਤ

एकस्मिन्विधते ध्वान्ते नीहार इव भास्करे ।
इदं प्रथममेवाच्छे कथमात्मनि संस्थितम् ।। IV. S 7.7.

उपशान्ते मनोवायौ देहपांसुः प्रशाम्यति ।
पुनः संसारचक्रे न नोहारः प्रवर्तते ।। IX. 35.56.

संसारवासनानाम्नो मिहिका हृदयाम्बरे ।
प्रवृत्ता तनुतां गन्तुं त्वदुक्तिशरदेव नः ।। V. 4. 10.

एकस्मिन्नेव सर्वस्मिन्परमात्मनि वस्तुनि ।
द्वितीया कल्पना नास्ति बहवो हिमकणा यथा ॥ V. 5. 41.

एकस्मिन्नेव सर्वस्मिन्परमात्मनि वस्तुनि ।
द्वितीया कल्पना नास्ति वह्नौ हिमकणो यथा ॥ U s. 41.

संसारमननं चित्रं विचारेण विलोयते ।
गलद्धशीकृतस्पर्शमातपेन हिमं यथा ।। V. 13. 13.

संसारमननं चित्रं विचारेण विलोयते ।
गलद्बशीकृतस्पर्शंमातपेन हिमं यथा ।।

V 13.13.

भ्रान्तिमात्रमिदं मोहाज्जगद्राघव दृश्यते ।
जनितप्रत्ययं स्फारं जलं तीव्रातपे यथा ।। V. 18. 28.

(oe)

एकरूपस्थितं चक्रं स्वच्छं संतापवर्जितम् ।
नेह संप्राप्यते किंचिदग्नौ हिमकणो यथा ॥ V. 18 54.

ו קְרִיאַתְכֶם אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ
וְ וְהָיָה הַיּוֹם הַהוּא יִתְּנוּ לְפַרְעֹה

वान्तो विश्राममायातः दीर्णवित्तभवभ्रमः ।
शान्तसंसारनीहारो वाचनीयो न दानवः ॥ V 28. 16.

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

अनाकारात्कारणाच्च सर्वकारणकारणात् ।
एतस्मादिदमुत्पन्नं जगच्चैत्यं हिमादिव ॥ V. 34.27

तेनासुरपुरन्ध्रीणां नित्यं मण्डनमण्डने ।
मुखपद्मे स्थितं बाष्पमलिनीनां हिमं यथा ॥ V 31. 25.

Ձեռքի տակ հարմար բան չկար։

Ես նշան արեցի մոտիկ կանգնած տղային։

अनाकारात्कारणाच्च सर्वकारणकारणात् ।

एतस्मादिदमुत्पन्नं जगच्चैत्यं हिमादिव ।। V. 34. 27.

आकल्पान्तं त्रिभुवनं यदिदं कल्पितं मया ।
नाशमेष्यत्यकालेन तापे हिमकणो यथा ॥ V. 38. 12.

आकल्पान्तं त्रिभुवनं यदिदं कल्पितं मया ।
नाशमेष्यत्यकालेन तापे हिमकणो यथा ॥ V. 38. 12.

चितादोपितविप्रेन्द्रमांसमांसलगन्धया ।
जातनोहारमुत्पातवात्ययावकारोद्धतैः ॥

I. 46. 35.

गाहिकमिव स्थितम्

कदा विकल्पजालं मे न लगिष्यति चेतसि ।
स्थितमप्युज्झितासङ्गं पयः पद्मदले यथा ॥ V. 51.21.

कदा विकल्पजालं मे न लगिष्यति चेतसि ।
स्थितमप्युज्झितासङ्गं पयः पद्मदले यथा ॥ V. 51.21

यावदज्ञानघनता तावत्प्रघनचिन्ता ।
यावत्प्रावृड्जन्मता तावन्मोहारभूरिता ।। V. 52. 26.

मध्येतरपयोमात्रं कंचित्कालं चलाचलम् ।
आद्यन्तसौम्यते त्यक्त्वा वारि वीचित्रतया यथा ।। II · 53 · 37.

अस्मिन्नवसरे प्राणाश्चेतनामृतमध्यगाः ।
व्योम्नि शीतलतामोयुर्हिमसंस्पर्शसुन्दरीम् ।। V. 54. 18.

अन्तः कुण्डलिनों प्राणाः पूरयामासुरादृताः।
चक्रानुवर्तप्रसृतां पयांसीव सरिद्वराम् ॥ V 54.26.

स्वयत्नेन सुवसंस्थने स्वेनोपायेन भूपते ।
एषा मनः पेलवता हिमवत्प्रविलीयते ।। V. 58. 29.

स्वयत्नेन सुवंसंस्थने स्वेनोपायेन भूपते ।
दृष्टा मनः पेलवता हिमवत्प्रविलोयते ।। V 258.29.

संनिवेशमिमं देहनामकं तदनु स्वयम् ।
स जहौ तेजसाक्रान्तो रूपं हिमकणो यथा ॥ V 60.11

संनिवेशमिमं देहनामकं तदनु स्वयम् ।
स जहौ तेजसाक्रान्तो रूपं हिमकणो यथा ।। VI. 60. 11.

संनिवेशमिमं देहनामकं तदनु स्वयम् ।
स जहौ तेजसाक्रान्तो रूपं हिमकणो यथा ।। VI. 60. 11.

अवमानरजोध्वस्तमस्तंगतवपुः श्रियम् ।
मुखं धूसरतामेति हिमैः पद्ममिवाहतम् ।।

V. 66.23.

चेत्यहीनं चिदालम्बं मनो यस्य गतज्वरम् ।
तेनाप्नु कतकेनेव जनता संप्रसीदति ।।

V. 70. 3.

अपामवनतं स्थानमास्पदं भूतले यथा ।

अन्तः करणमेवात्मसंविदामास्पदं तथा ।। I. 71. 40.

नास्त्यविद्येति संजाते निश्चये शास्त्रयुक्तितः ।
गलत्यविद्या तापेन तुषारकणिका यथा ।। V. 74. 22

नास्त्यविद्येति संजाते निश्चये शास्त्रयुक्तितः ।
गलत्यविद्या तापेन तुषारकणिका यथा ।। V. 74. 22.

नास्त्यविद्येति संजाते निश्चये शास्त्रयुक्तितः ।
गलत्यविद्या तापेन तुषारकणिका यथा ।। ५.74.22.

1 : ירח בשנת תשנ"ב חל ביום ראשון

11 יום ראשון בשבוע הוא יום

व्यतिरिक्तं हिमाच्छैलमयमिति संकल्प्यते यथा ।
मुधैव कल्प्यते भेदश्चित्ताहंकारयोस्तथा ।।

V. 14. 6.

रम्यारम्यदृशोर्नाशाद्यते भोगाभिवा क्षये ।
नैराश्ये सततं प्रौढे हिमवद्विगलेन्मनः ॥ V. 77.42.

रम्यारम्यदृशोर्नाशयते भोगानिवा कृते ।
नैराश्ये सततं प्रौढे हिमवद्विगलेन्मनः ।।

एवं चित्त त्वमज्ञानादात्मशक्तेरुपागतम् ।
ज्ञाने त्वया विगलितं तोये हिममिवातपे ।। V. 82.45.

एवं चित्त त्वमज्ञानादात्मशत्रुरुपागतम् ।
ज्ञाने त्वया विगलितं तोये हिममिवातपे ।।

प. 82.415.

धूलितेखासहावर्तं स्वच्छपावकसंभवं ॥
परमाणुमयं भस्म परस्परानजलं सितं ॥

यजु॰ 15-6.

1. Tisro bhavasya bhavasy

tabhih svasaktibhih sa

हिमहरीसिताय स्य लहरीस्तबकोम्भिता।
आवेष्टिता जटाजूटा गङ्गाकुसुममालिका॥

VI (i) 18 – 3.

and 'ksipram' (soon), which are meaningless

time.

s answer reads as follows : Action is

l then the reflected (and uninterrupted)

d into one concept ; this fusing itself

हृदाकाशेऽनुसोऽपानो निम्नेवहति
मारुतः॥

VI (i) 25–33.

Bhartrhari simply tak

it, as indeed he does else

सासुरासुरगन्धर्वं सचराचरकं जगत्।
स्थितिमिदं प्रवर्तते जलावर्ते जलं यथा॥

6.30.35

: -

ve rainfall and inundation causing crop

tanks and reservoirs were built in

urplus waters of the rivers. And where-

जडयाऽवदीयो देहो वातशैत्य-
समानयो-, सञ्चाल्यते तदव-
या वारीव ++ वीचिमालया।।
6. (i). 32. 10.

लिए वृषा कपि शब्द का

भाषा के अणुमन्ति शब्द

में अपना लिया गया ।

भारतीय

दिया गया है । योगाभ्य

और हठयोगी भगवावशेषो

गतेव (चित्) भिन्नेवास्तयेव-
मत्यजन्ती निजम्यदम् ।
जलातेव तरङ्गत्वं सैवासदसदो
दिता ॥

6.(i) 32. 15.

cal scientist and economist of India

d with crops, rich in mines and

watered and not dependent upon showers

urable to the prosperity and welfare

akiya Nitisara, IV.51-52). The

recognised by our Smriti

आधिव्याधिभैषजकीर्ण। शरीरा
भोजाधदपद: । जीवो वैद्य.
मय मामाति तरङ्गे यथा
6. (i) 32. 14.
पथ: ॥

writers too. Narada me
according to their util
water-courses --one ca
and the other Bandhya
The former serves the p
protects the field fro
The latter aspect of i
one. Kalhana's Rajata
suffering from dev pas

आचार्यो ममाचार्यश्चैव प्रया-
चार्यस्य प्रचीनताण । अपाप्ति-
व तरङ्गत्वं वीचिवत्स्यैव
फेनता ॥ (1) 6.32.18.

method by which the pr
they clearly understan
becessities of life an
length of time it may l
country. In the situa
half-famished and hungr
long. If Hunger-marche
what is required is a p
problem.

परमे प्रस्फुरितं केवलं
केवलात्मतत्त्वं । जलपीठस्थ
जाते जलस्थविलीयते ॥

6:(1) 41. 44.

- : : -

connected with the word p
also is unjustified for s
many.

In verse 82, line
Bhrgupuram should evident

का प्रधान लक्षण है :

वाक्यांना

रसादि वि

ऊपर कह चुके हैं कि

संवत्सर

मग्नोन्मग्नैः प्रतिस्कन्धमाश्रितैश्चमरैः सितैः ।
पूर्णं मुहुर्दृष्टनष्टैः संवत्सरमिवेन्दुभिः ॥ IV. 49.

ಕಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ : ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ಪರ್ಧೆ : ೧೫

೧ : ನಾನು : ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿದ ಹಬ್ಬ : ೧೫

वेला (तट

कर्पूरकणनीहाररचितामलवारिदा ।
शरद्भक्तटमालेव प्रसृताशेषभूमिका ॥ V. 1.28

1 ᚠᚢᚦᚨᚱᚲᚷᚹᚺᚾᛁᛃᛇᛈᛉᛊᛏᛒᛖᛗᛚᛜᛞᛟ

11 ᚠᚡᚢᚣᚤᚥᚦᚧᚨᚩᚪᚫᚬᚭᚮᚯᚰᚱᚲᚳᚴᚵᚶᚷᚸᚹᚺᚻᚼᚽᚾᚿᛀᛁᛂᛃᛄᛅᛆᛇᛈᛉᛊᛋᛌᛍᛎᛏᛐᛑᛒᛓᛔᛕᛖᛗᛘᛙᛚᛛᛜᛝᛞᛟᛠᛡᛢᛣᛤᛥᛦᛧᛨᛩᛪ᛫᛬᛭

कर्पूरकणनीहाररचितामलवारिदा ।
शरद्विकटमालेव प्रसृताशेषभूमिका ॥ V. 1.2 f.

कुलाचलमहाकुंडयघटनोद्भटदिक्तटम् ।
सर्वावयवनिष्क्रान्तपट्टिशप्रासतोमरम् ।। V 30.18

कुलाचलमहाकुड्यघटनोद्भटदिक्तटम् ।
सर्वविद्यवनिष्क्रान्तपट्टिशप्रासतोमरम् ।। V 30.18

कुलाचलमहाकुड्यघटनोद्भटदिक्तटम् ।
सर्वविषयविष्क्रान्तपट्टिशप्रासतोमरम् ।। V 30.18

1 ٩٥٢٨٦٥٢٤٥٣٥٩٦٥٢٨٦

11 ٩٦٥٢٤٥٣٥٩٦٥٢٨٦٥٢٤٥٣

तरंचरलमातङ्गतरङ्गौघविघट्टिताः ।
अत्यजन्तो निजं धैर्यं वेलावरतटा इव ॥ VI (ii)/22.14

1 :ᚠᚢᚦᚨᚱᚲᚷᚹᚺᚾᛁᛃᛇᛈᛉᛊᛏᛒᛖᛗᛚᛜᛞᛟ

11 ᚹᚢ ᛏᚢᚦᚨᚱᚲᚷᚹᚺᚾᛁᛃᛇᛈᛉᛊᛏᛒᛖᛗᛚᛜᛞᛟᚠ

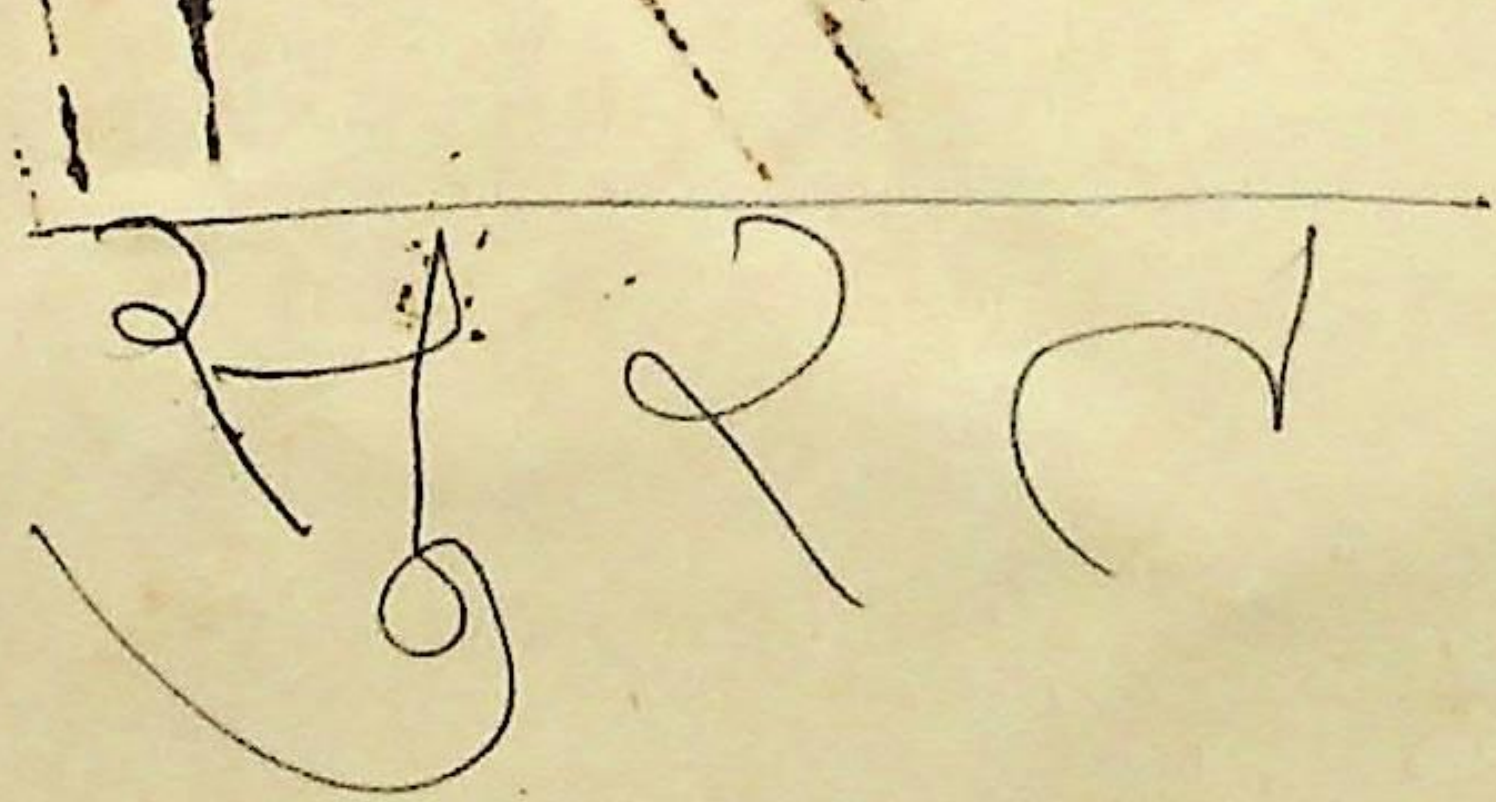

एवं सर्वमिदं भाति न सत्यं
सत्यवत्स्थितम् ।
रज्जुसत्यापि भिद्यैव स्वप्नस्त्रीसुरतोपमम्

III . 42 . 24 .

नृपे मप द्वारमुपागते

अस्तंगते भास्वति, चन्द्र

रमन्तनो दीपदी

जगदाद्यनुत्पन्न यच्चेदमनुभूयते ।
तत्संविद्भोग रूपं स्वप्नवी सुरतं यथा ।

III . 54. 20.

hing that brings an individual and sola
must be a substance, which alone can be
e individual and with the sun in which
not be a substance of limited magnitude
nnot be connected with all things, of

लीला लीला च राजा च जीव-गुरु महाधियः
शेमिरे पूर्ववृत्तान्त स्मरणैः सुरलैरिव ॥

III - 59 . 14 .

: : -

l letter or carriage.

our, beauty. M.W. only.

ot wind of summer, or a spark. The

loo in N. Indian dialects may be a

ndant of it (?).

सुरासुरेन्द्रोन्दशरीरमुक्तं

रक्तप्रवाहैरभितो प्रमद्भिः ।

ब्भार पूर्णं परितो म्बरो द्रैः

संध्याकरोघक्तमङ्ग गङ्गाम् ।। (V. 24.18

अम्बर: - नायकः
सन्ध्या - नायिका
गङ्गा - नायिका

सर्वैदेवासि संसुप्तः शक्या संबोध्यसे विभो ।
योगालोकनलोचाथै कार्पिन्या कापुको यथा ।। V. 36. 47.

मुक्तेनापि त्रिनेत्रेण सौन्दर्यतरुम जरी ।
देहार्धं धार्यते गौरी कामुकेनेव कामिनी ।।

I. 15. 18.

एकेनापि त्रिनेत्रेण सौन्दर्यतरुम जरी ।
हार्धं धार्यते गौरी कामुकेनेव कामिनी ॥ V. 75. 18.

विजयेषोः पुनः प्राप्ते संकटे प्रकटे रणे ।

घट्यैः विराजते युद्धं यौवने सुरतं यथा ।।

V (ii) 116·3.

वीचयो रत्नमाणिक्यपदेष्वावर्तवृत्तिभिः ।
विलसन्ति विलासिन्यो वक्राः स्विव विलासिनाम् ॥ V/(ii)/20-22

١١ تحدث الطالبة عما يلي :

١ :

सर्वदैवासि संसुप्तः शक्या संबोध्यसे विभो ।
भोगालोकनलोलार्थं कामिन्या कामुको यथा ।। V 36. 47.

अम्बरः - नायकः

SADYA SKARA-- A particular

SĀMANTA-- Lit. 'Bordering,

prince, the chief

title, denoting a

SARVA-RĀJAKĪYĀNĀM A -HASTA

customary in Valab

SAMA-TAṬA-- Varāhamihira p

India. Yuan Chwan

संनिधानाद्यथा लौहः प्रीतिलिम्नस्य हेतुताम्।
पात्यादर्धास्तथैतायं चिन्मयोऽप्यर्थवेदने॥

3.26.29.

SĀDYASKARA-- A particular

SĀMANTA-- Lit. 'Bordering,

prince, the chief

title, denoting a

SARVA-RĀJAKĪYĀNĀM A -HASTA

customary in Valab

SAMA-TAṬA-- Varāhamihira p

India. Yuan Chwan

संनिधानाद्यथा लौहः प्रतिबिम्बस्य हेतुता।
पात्या दर्शस्तथैतायं चैन्मयोऽप्यर्थवेदने॥

3.26.29.

endary Lore

iversity.

festival of Lights has been

thousands of years. The beautiful

लीलां लीलां दर्शय
स्वाकार सदृशाकृतिम्।
प्रतिबिम्बाग्निवायातामा दर्शे
चाद्य दर्शिनाम्र ॥

III. 44. 14.

endary Lore

iversity.

festival of Lights has been

thousands of years. The beautiful

लीलां लीलां दर्शय
स्वाकार सदृशाकृतिम्।
प्रतिबिम्बाभिवायातामादर्शे
चाक्षदर्शिनाम्र ॥

III. 44. 14.

[illegible] न च राचयेत् ॥ २७ ॥

शलाश्च कंकान्नवत् कीकसानीरसाश्च ।
णोपमाश्च प्रभ्रष्टशाखोटफलोपमाश्च ॥ २८ ॥

न्ति कामं तृणोल्लुका यान्त्यचिरादपायम् ।
घनान्धकारा: कामादयोऽतिष्टकरा विकारा: ॥ २९ ॥

: सदैते विमोच्यन्ति व्यथ्यन्ति लोकम् ।
षिणवन्त्यर्णं स्वर्णं जयन्ति शोकम् ॥ ३० ॥

[illegible]

यो यो नाम रसः काव्ये सर्वस्तोऽप्यत्र स्ववर्तितः
प्रतिबिम्बमिवादर्शे तं विना नात्यसौ स्वतः॥

III 81. 38.

मनः प रुप नाम रु छादन -

२ वन्दुभिमके ।३ नामिका॥

(II. 13. 32.

?

सूर्यस्य प्रतिबिम्बानि दृश्यन्ते न पुनः स्थिरम् ।
चला चलतया तज्ज्ञो नौवृत्तिषु तिष्ठति ॥ IV. 15-40.

अवस्थित इव स्वस्थः प्रतिबिम्बेषु भास्करः ।
संत्यक्तलोककर्मापि बुद्ध इवाप्रबुद्धधीः ॥ (V. 15. 41.)

नैकट्यातिशयाद्दर्पणं बिम्बवद्भवेत् ।
अभ्यासातिशयात्तद्वे साहंकारतां गताः ॥ V. 29.6.

नैकट्यातिशयाद्यद्वदर्पणं बिम्बवद्भवेत् ।
व्याप्त्यातिशयात्तद्वत्ते साहंकारतां गताः ॥ IV. 29. 6.

नैकट्यातिशयाद्यद्वदर्पणं बिम्बवद्भवेत् ।
बिम्बातिशयात्तद्वत् साहंकारतां गताः ॥ IV. 29. 6.

सूर्यस्य प्रतिबिम्बानि दृश्यन्ति न पुनः स्थिरम् ।
चलाचलतया तज्ज्ञो लोकवृत्तिषु तिष्ठति ॥ IV. 15. 40.

महार्णवपयः पूरनवमण्डलदर्पणाः ।
ऋद्धाधर्मपुलका भुवनान्तः पुरान्तराः ॥ IV. 50. 10.

न केचन जगद्भावास्तत्वज्ञं रजयन्त्यमी ।
प्राक्तनप्रतिबिम्बस्थो रत्नं कुम्भगतं यथा ।। (V. 57, 57,

आत्मन्येवात्मनौदार्यं भज पूर्ण इवार्णवः ।
आत्मन्येवात्मनाह्लादं भज पूर्णेन्दुबिम्बवत् ॥ V. 5.52.

सदपीह न सत्यायै वस्तु नावर्जितं त्वया ।
तृप्तये न स्वलावण्यं मुकुरात्प्रतिबिम्बितम् ।। V. 36.62

जीवन्मुक्तसमाधिस्थः करोत्वसुरनाथताम् ।
मणिमुक्तमनस्कारः प्रतिबिम्बक्रियामिव ।। V-38.22.

जीवन्मुक्तसमाधिस्थः करोत्वसुरनाथताम् ।
मणिर्मुक्तमनस्कारः प्रतिबिम्बक्रियामिव ।। V-38.22.

जीवन्मुक्तसमाधिस्थः करोत्वसुरनाथताम् ।
मणिर्मुक्तमनस्कारः प्रतिबिम्बक्रियामिव ।। V-38.22.

(5

नित्यप्रबुद्धा गृह्णन्ति कार्यणीरान्यसङ्गिनः
मुकुरा इव बिम्बानि यथाप्राप्तान्यवा क्रया ।। V. 40. 23.

नित्यप्रबुद्धा गृह्णन्ति कार्याणीमान्यसङ्गिनः
मुकुरा इव बिम्बानि यथाप्राप्तान्यवाऽक्षया ।। I. 40. 23.

(2

परमानन्दमायातं चेतस्त्वद्दर्शनेन मे ।
इन्दुबिम्ब इवोन्मग्नं मनः शीतलतां गतम् ॥ V. 61.25.

परमानन्दमायातं चेतस्त्वद्दर्शनेन मे ।
इन्दुबिम्ब इवोन्मग्नं मनः शीतलतां गतम् ।। V. 61. 25.

नित्यमात्मदृशा लोनो ज्ञः स्वस्थश्च यतो पि सन् ।
दृष्ट्वा दृश्यत स्वासौ प्रतिबिम्बाकैवन्मुधा ॥ V. 76. 4.

नित्यमात्मदृशा लोनो ज्ञः स्वस्थश्च चलो पि सन् ।
दृष्ट्यो दृश्यत एवासौ प्रतिबिम्बार्कवन्मुधा ।। ५ . 70.4.

(٥٤٩)

सुषुप्तस्थो महातेजाः पूर्णः पूर्णेन्दुबिम्बवत् ।
समः सर्वास्ववस्थासु भवत्यदिर्यथर्तुषु ।। V. 70.23.

: dddddd

रूपालोकमनस्काराः परस्परमसङ्गिनः ।
संपन्ना इव लक्ष्यन्ते बदनादर्शबिम्बवत् ।। V. 80.11.

रूपालोकमनस्काराः परस्परमसङ्गिनः ।
संपन्ना इव लक्ष्यन्ते बदनादर्शबिम्बवत् ।।

V. 80. 11.

प्रविशामि नभः सांस्थं मुकुरं प्रतिबिम्बवत् ।
इत्सौ मुनिरादित्यं विवेशानलरूपधृक् ।। V. 85. 15.

प्रविशापि नभः स्थं मुकुरं प्रतिबिम्बवत् ।
इत्सां पुनरादित्यं विवेशानलरूपधृक् ॥

V. 85.15.

अस्त्यास्ति पृष्ठे धृतौ धृतः कल्पतरुर्महान्।
जगतः शिखरादर्शे प्रतिबिम्बमिव स्थितः॥

VI (i) 19-36.

spandamethapare /

n kalavido viduh //

anyante.

सर्वस्याऽऽत्मशक्त्यैव जीव एव
स्फुटत्वलम् । सक्थुरो बिम्बमा द-
दे द्रव्यात्मन्यवस्थितादपि ।।
6 C i) 32.7

विवेचन किया गया है उसकी पृष्ठ-भूमि में भी द्रविड
है ।

स्कृतिक यां किसी एक धारा में ~~ही~~ नहीं बहतीं ।
एं होती हैं, ~~जिनसे~~ जो समानान्तर चलते चलते बहुत
। जातीय और सांस्कृतिक सम्मिश्रण का यही
यह सांस्कृतिक सम्मिश्रण प्रागैतिहासिक काल से ही
ा था । इसी सम्मिश्रण ने ही भारत को
।

विहरंजनतावृन्दे देहकर्तनपूजने: ।
वेदाह्लादो न जानाति प्रतिबिम्बगतैरिव ॥ V.(c) 62.2-7

चक्षुः कनीनिकाकोशे मुकुरे सलिले मणौ
प्रतिबिम्ब इवाकाशो भक्तिनाधारपावकः ॥ VI (ii) 130.18.

चिद्दर्पणमहालक्ष्मीस्त्रिजगत्प्रतिबिम्बितम् ।
गृह्णात्यनुग्रहेणान्तः स्वगर्भमिव गर्भिणी ॥

6.30.44

ही लगता है । व्यंजन-समूह
जाता है । जैसे द्र, प्र –

भाषा की ही विशेषता
भी इसे अपना लिया गया
उच्चारण स्वर भक्ति के
आर्य भाषाओं की प्रभावि
शब्दरचना, वाक्य
वैदिक भाषा और संस्कृत

कुटीकुड्येषु भग्नेषु प्रतिबिम्ब इवामरः ।
अतिष्ठत्पुरुषस्तत्र पटान्नट इवोद्गतः ॥ VI (ii) 130. 20.

Total Number of Fields: 11

Total Number of Selected Fields: 1

एकलोहमया एव यथादर्शाः परस्परम् ।
तथैते प्रतिबिम्बन्ति पदार्थाः पारमार्थिकाः ॥ V1 (ii) 124.4.

अर्कबिम्ब इवादित्यश्चन्द्रबिम्ब इवोडुपः ।
महाम्भसीव वरुणः संध्याभ्र इव वा शशी ॥ VI (ii) 130·17.

बिम्बं तत्तदुपादते यद्यदग्रेऽवतिष्ठति ।
यथादर्शश्चिदादर्शस्तथैवायं स्वभावतः ॥ VI (ii) 147. 20.

अशनि

आत्मतापरते त्यक्त्वा निर्विभागो जगत्स्थितौ ।
वज्रस्तम्भवदात्मानमवलम्ब्य स्थिरो भव ।।

II. 50. 39.

दग्धदेहपुरो वह्निः शशामाशनिवत्क्षणात् ।
अदृश्यत सितं भस्म शरीरं हिमपाण्डुरम् ।। V. 54. 12.

अन

सा दैवी दानवैः सेना भीषभासदृढादिभिः ।
हता भुक्ता हृता प्लुष्टा श्वान्त्रोरिव भौकृभिः ।। IV 34. 18

सा दैवी दानवैः सेना मोघमासदृढादिभिः ।
हता भुक्ता हृता प्लुष्टा स्वान्त्रोरिव मोकृमिः ॥ IV. 34

सा दैवी दानवैः सेना मोमुषासदृढादिभिः ।
हता भुक्ता हृता प्लुष्टा स्वान्नशैरिव मौकृभिः ।। IV. 34.18.

ಕಪಿ ನೀಲ ಕಪಿ ಮೌಲಿ ಕಪಿಲಾಕ್ಷಿ ಕಪಿಧ್ವಜಃ ।
ಪಿಂಗ ಪಿಂಗಾಕ್ಷ ಪಿಂಗಾಕ್ಷಃ ಪುಷ್ಕರಾಕ್ಷಃ ಪುಷ್ಕರೇಕ್ಷಣಃ ।

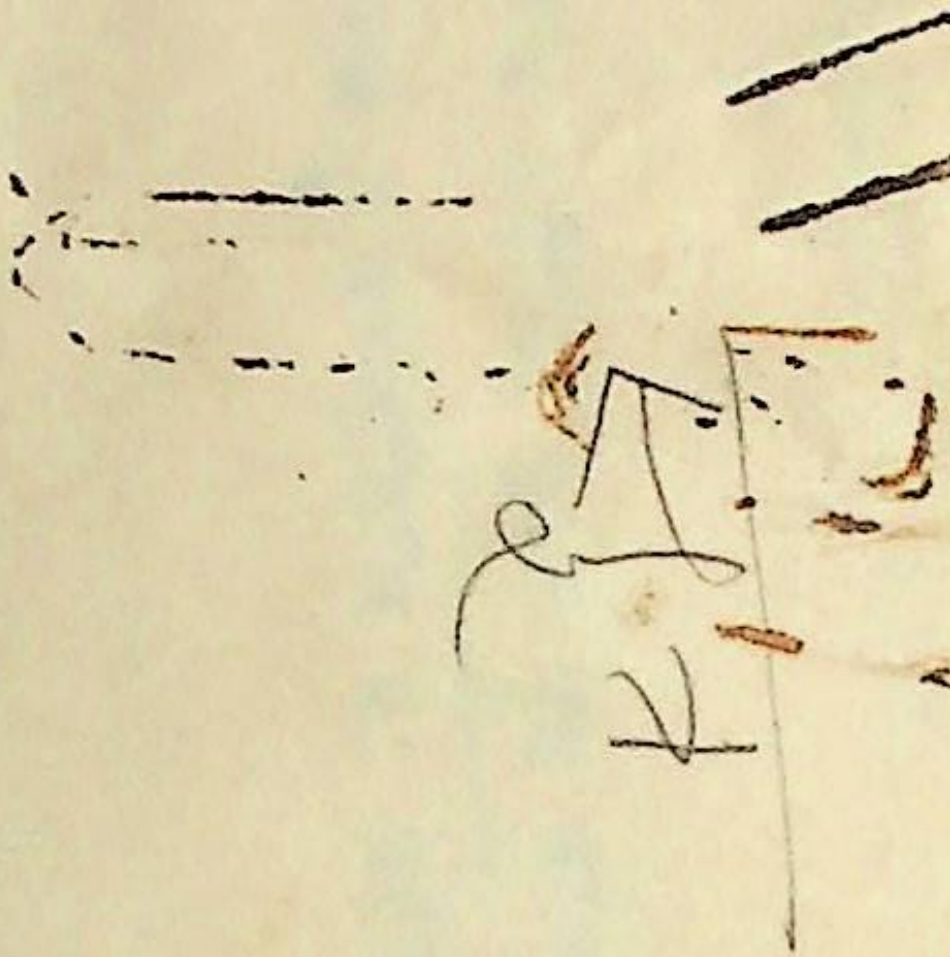

मयि सर्वमिदं प्रोतं सूत्रे मणिगणा इव ।
चित्तं तु नाहमेवेति यः पश्यति स पश्यति ॥ (V. 22. 31.

मयि सर्वमिदं प्रोतं सूत्रे मणिगणा इव ।
चिद्धं तु नाहमेवेति यः पश्यति स पश्यति ।। IV. 22. 31.

11 كيلك ة كيلك :ك كيلوغرام أ بهي

तस्मिन्पदे नित्यतते सर्वे सर्वभावितें ।
शिवे सर्वमिदं प्रोतं सूत्रे मणिगणा यथा ।। IV. 61.17.

(٥٧)

तस्मिन्पदे नित्यतते सर्वे सर्वभावित ।
शिवे सर्वमिदं प्रोतं सूत्रे मणिगणा यथा ॥ IV 60.17.

तृष्णयेमे जना: सर्वे सूत्रयन्त्रपतत्रिवत् ।
माप्यन्ते प्रविशीर्यन्ते संक्रियन्ते च भूरिश: ।। V.15.15

कल्पान्तः (प्रलयः)

ममानन्तान्यतीतानि जन्मान्यविदितान्यपि ।
दशाफलान्यनन्तानि कल्पान्तकलितादिव ।। IV 14.38

11 [illegible]

1 [illegible]

प्रमाणन्तान्यतोतानि जन्मान्यविदितान्यपि ।
दशाफलान्यनन्तानि भुक्त्वान्तकलितादिव ॥ (V. 14.3 R.

कंचित्कालं समासाद्य स्वात्मोदयकरं शुभम् ।
चक्रुर्दुन्दुभिनिर्घोषं प्रत्यावृत्तवोपमन्यवः ॥ IV . 28 . 4

ﺍﻟﻤﺪﺭﺳﺔ ﺍﻟﻌﺎﻟﻴﺔ ﻟﻠﻌﻠﻮﻡ ﺍﻟﺘﻄﺒﻴﻘﻴﺔ

ﻗﺴﻢ ﺍﻟﻬﻨﺪﺳﺔ ﺍﻟﻤﺪﻧﻴﺔ ﻭﺍﻟﻤﻌﻤﺎﺭﻳﺔ

जज्वाल कुपितः क्वेति कल्पान्ताग्निरिव ज्वलन् ।
शम्बरः शमितानीको दासव्यालकटान्प्रति ॥ IV 30.2

किं करोमि क्व गच्छामि किं गृह्णामि त्यजामि किम् ।
आत्मना पूरितं विश्वं महाकल्पाम्बुना यथा ॥ (V. 58.5.

अविष्णुनापि तेनेह हिरण्याक्षादयो सुराः ।
पातिताः कल्पवातेन मेरुकल्पद्रुमा इव ।। J 23.17.

वदनोदरनिष्क्रान्तवातोत्सारितपर्वतम् ।
त्रिजगद्दहनोद्युक्तकोपकल्पाग्निगर्वितम् ।। V. 30. 16.

١١ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ﴿١٠﴾

अथ विद्युतदैत्येन्द्रं दग्धान्तः पुरमण्डलम् ।
बभूव पातालतलं कल्पक्षुण्णजगत्समम् ।। ७ 30 23.

ಶ್ರೀ ದಿವಾಕರ ಕಾಮತ್ ಅವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ।।

ಇಂತಿ ವಿಶ್ವಾಸಿ : ದೇವದಾಸ್ ।

महता तेन शब्देन वैष्णवप्राणजन्मना ।
तुल्यकालपरिक्षुब्धकन्यापुराणवरंहसा ।। V 39. 8.

एवंविधां हृदि मनाक्कलयामि याव-

तावत्पपात सहसा नभसो विवस्वान् ।

कल्पान्तवातपरिवृतपितामहाण्ड-

पृष्ठावपातघनघोषजुषा जवेन ।। VI (ii) 133: 6.

निर्घातशब्द उद्भूदभितो भयाय
भीमाय भूधरदरीदृढदारणोत्थः ।
उत्पातभीमजवजालयुगान्तवात-
संरब्धकल्पघनघोषवितीर्णतर्जः ॥ VI (ii) 133.17.

ﻣﺎ ﻫﻲ ﺍﻟﻤﺸﻜﻠﺔ ﺍﻟﺘﻲ ﺗﻮﺍﺟﻬﻬﺎ ﻓﻲ ﺍﻟﻤﺪﺭﺳﺔ؟ ١

ﻣﺎ ﻫﻲ ﺍﻟﻤﺸﻜﻠﺔ ﺍﻟﺘﻲ ﺗﻮﺍﺟﻬﻬﺎ ﻓﻲ ﺍﻟﺒﻴﺖ؟ ٢

पर्याय शब्द

11

निर्वाणमेव सर्गश्रीः सर्गश्रीरेव निर्वृतिः ।
नानयोः शब्दयोरर्थभेदः पर्याययोरिव ।। IV. 31. 44.

यो हि विष्णुः स एवात्मा यो वात्मासौ जनार्दनः ।
विष्ण्वात्मशब्दौ पर्यायौ यथा विटपिपादपौ ।। V. 43.6.

यो हि विष्णुः स एवात्मा यो वात्मासौ जनार्दनः ।
विष्ण्वात्मशब्दो पर्यायो यथा विटपिपादपौ ।। V. 43.6.

यो हि विष्णु स एवात्मा यो ह्यात्मासौ जनार्दनः ।
विष्ण्वात्मशब्दो पर्यायौ यथा विटपिपादपौ ।। V. 43.6.

~~[illegible]~~

पिपीलिका

तस्य हेपजटा नाम किराता: संस्थिता: स्थले ।
पिपोलिका घटतरोर्मूलकोशगता इव ।। V 58. 9.

तस्य हैमजटा नाम किराता: संस्थिता: स्थले ।

पिपीलिका वटतरौ मूलकोशगता इव ।। V. 58

व्योमस्थकन्दुकभ्रान्तपिपीलिकवदाकुलम् ।
अद्यापि संस्थिता राजन्न च खेदं व्रजन्ति ते ।। VI (ii) 131. 16

١١ بِ لِصِيَادَةِ بَلِيَّ لَهُ لِصِيَادَةِ لِلْاِصْطِيَادِ لَهُ

SPANIA -- Literally 'upar
does not occur in
be ascertained, bu
charge of a 'visay

चन्द्राननावदाताङ्गी श्वासोत्काम्ब्ये-
पयोधरे ।
तारकाकारदशना स्थिता द्यौरिव
रूपिणी ॥.

वत्व सो बन्दिसो

कदा प्रियां प्राणस

अहं तदास्येन सैमं स

प्रियः सुरापो ह्यप

तण कदा सां प्रण

तथैव परमाकाशे ब्रह्माण्डत्रसरेणवः
यथा वायो स्थितः स्पन्द आमोदः -
शून्यमम्बरे ।।

JIL 44. 37.

त्र मया निशायां समुज्जवलत्कुण्डलमण्डनाभौ ।
नैव निद्रामहं सङ्गृह्णामि स्वाङ्गशौण्डः ॥ १५६ ॥

वरमीप्सितं मे तदैतदेवामुमिहार्पयेति ।

सर्वगात्मस्वरूपायाः प्रतिभाया इति
स्थितिः ।
यथा राजात्मनि व्योम्नि प्रतिभोदेति
सन्मयी ॥

III. 44. 48.

इत्यूचिवान् पुष्पशं
एकान्तशय्याधिशय्य

सुकोमलांगीं मृगलोच
दृष्टाभमुष्यां निशि

कपौतपादारुणा व
चन्द्रोदये साज्जमुचे

अंगंगस्य पन्तरं

तपो वा देवता वापि भूत्वा एवैव -
चिदन्यथा ।
फलं ददात्यथ एवं नमः फल -
निपात वत् ॥

III. MS. 19.

राजा स आर्

आयाति राज

पूत्वा गवाक्ष

स च क्षणादे

दुःखाकरं वृत्त

अयि । त्वयाव

वायुं जवेन सहसा अनुसृद्य गतिक्रमैः
प्रोत्प्लुत्य दिवि पश्चार्धमपि पार्ष्णिरिवाम्बरम्

III. 46. 8.

कुसुमरागजलबिन्दवानू ।

व्व हेतोर्दधावसाधारणरूपशोभाम् ॥ ११० ॥

मामा वपुः श्रियोन्मादकरीयमस्ति ।

तैर्स्थैर्यक्षोपति विप्रभृतः कुमारः ॥ १११ ॥

रकस्य भार्येयमार्यैकपवित्रतास्ते ।

सुवेन पुण्यं सभ्यं नयन्ती ॥ ११२ ॥

दिष्टः स्वयं कुमारचिन्तिभृत्प्रदिष्टः ।

प्रभुष्टरात्सानिकेभभवद्भुवनत्रयम् ।
शारदीव गताम्भोदं व्योम निर्मलमाबभौ ॥

III. 48. 55.

तद्वारको मावधिपा

परस्परप्रीतिसमन्वित

जातौ यदा षोडशह

शिल्पानि शास्त्राणि

शिक्षामुपादाय तत

लब्धाधिकारौ विधि

विदुरश्चोऽथ तत्याज पार्वतात्रं महान्वितः।
योऽपि धनतोयेन समाद्रात्मा मेघोदयत्॥

III 49.4.

illages of persons who might proov

tion or a poisitive nuisance to the

y.

rows there is demand for more and

sities of life. More food can be

nd is brought under plough or if the

ted intensively. As in ancient times

le in abundance, it was thought

इति संचिन्त्य सानन्दमुद्दाममकरध्वजेन
पुपुवे पेलवाकारा पाक्षीणीव नभस्तले ॥

III 53. 2.

Food and Agric

by

Dr.Satya Vrat,
Kurukshetra Uni

Food is very

chronic shortage of

आकाश इव निःशून्ये शून्यात्मैव

विलोक्यवान् ।

देशकालक्रियादैर्घ्यमासुप्तेऽपि न किंचन ॥

III. 55. 34.

इत्याजवं जवीभावमोक्षमति आसुरम् ।
मूयो मूयोऽनुभवति व्याघ्रेव व्योमचुंबान ॥

III 55. 43.

was that there was pro
goes to the credit of c
politicians that the qu
agriculture and set it
been occasional failur
never suffer from the
authentic evidence to
scarcity people had m

ततस्त्यक्त्वा नभोमार्गे यन्त्रोपल इव च्युतः।
अथ जीवकलालोलास्तिष्ठेयुर्यत्र तत्र वा॥

III. 56. 15.

roma.M.W.). A silk garment.

ps also) cotton, Silaratua in his

on the poem means it 'Dhanta Vastram'

hed clothes.

knife or a dagger. M.W.Lonly.

d, ripened. M.W.Lonly.

epali, Ankopali or in Ankopalaka).

racing. M.W.Lonly. The word 'Pali

abi is perhaps a direct descendan+

यथा स्वतारका गर्भे ऽयोग्नेः स्फुरति नीलिमा ।

पुन्यस्याप्यस्य जीवस्य त्यांहंभाव भावना ॥

III . 64. 13.

सञ्चीनान्
समानी प्रपा
समाने यो ऽ
सध्वंसो न्ि
रा नाभि
सञ्चीनानु
स्रुचस्तुभ्यं
देवा अग्
सप्तर्षयः

जीवो ऽहं कृतिमादत्ते संकल्पकलयेदृशा।
त्वचैतया घनतया नीलिमानमिवाम्बरम्॥

III 64. 14.

ा व्युत्पत्ति उचु धातु से है जिसका
ा है। इसी उच धातु से औक्स शब्द बना है
घर तथा सब को समान रूप से प्यारा होता
* इस कहावत का मर्म यही है।
को 'औचित्य' कहते हैं, और जिस प्रकार
औचित्य पर निर्भर है उसी प्रकार निर्मल औच
वाली कवि रचना का सौंदर्य भी औचित्य पर
ा व्यापक मर्म का निदर्शन अथर्ववेद गा० ३०

तन्मात्रपञ्चकाष्टकाएं चित्तं तेजःकणो भवेत्।।
अजात जगति व्योम्नि ताएका पेलवा यथा।।

III. 64. 18.

इस समाधि में जीवन के
लीकर अखण्ड रस के उस

स्कन्धपीठोपविष्टानां लम्बपादैः कलापिनाम् ।
कलापैः शोभितं व्योम सेन्द्रचापैरिवाम्बुदैः ।। IV 49.7.

इस समाधि में जीवन के
ौकर अखण्ड रस के उस
उत्पन्न करना आवश्यक

स्कन्धपीठोपविष्टानां लम्बमानैः कलापिनाम् ।
कलापैः शोभितं व्योम सेन्द्रचापैरिवाम्बुदैः ।। IV 49.7.

दधानं कलिकाजालं स्थगितं पुष्पधूलिभिः ।
कच्छेष्वकंकरच्छन्नताराजालमिवाम्बरम् ।। IV. 49. 16

यस्य वीर्यं सुवीर्यस्य न शस्त्रैर्न च पावकैः ।
केनचिद्भुवने कान्तमाकाशमिव मुष्टिना ॥ IV. 52. 9.

Figure 11 Industrialized Building System

Fig. 1: Prefab Element

नूनमुत्सर्जितापेण शरद्योष्मा समो भवान् ।
भव भावनया मुक्तो युक्त उत्तमसंविदा ।। V. 62. 5.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಪೇಪರ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಬಹುದು ।।

ಸೆಲ್ಫ್ ಅಡ್ಹೆಸಿವ್ ಲೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಬಹುದು ।

सुगन्धिताशेषवनं पुष्पैरधोकृताम्बरम् ।
धूलीकदम्बशबलफलीधवलितं तले ।। (V. 55 > 8.

वनदेवीं विशालाक्षीमालोककुसुमाम्बराम् ।
कामिनीं कान्तवदनां मदघूर्णितलोचनाम् ॥ (V. ST. 8.

शरत्तारकिताकाशस्तिमितायां सुसंसदि ।
कथयत्येवमाह्लादि वसिष्ठे पावनं वचः ॥ V 1.3

शरतारकिताकाशस्तमितायां सुसंसदि ।
कथयत्येवमाह्लादि वसिष्ठे पावनं वचः ।। VI 1.2

ﺍﻟﻤﺴﺎﻓﺔ ﺑﻴﻦ ﻣﺪﻳﻨﺘﻴﻦ ﻫﻲ: ١١

ﺍﻟﻤﺴﺎﻓﺔ ﺑﻴﻦ ﻣﺪﻳﻨﺘﻴﻦ ١

प्रशस्तिपद्यैरुपपन्नया परिपूर्णया

मनन्दोदशोज्झितयैतया ।

वन्दिनरराजत निर्मलसत्तया

विधनपक्षतयेव शरन्नभः ॥ V. 27. 35.

प्रशमितैषणया परिपूर्णया

मननदोषदशोज्झितयैतया ।

बलिरराजत निर्मलसत्तया

विघनमच्छतयेव शरन्नभः ।। V. 27. 35.

उत्फुल्लकमलं प्राप सरस्तत्र स विप्रराट् ।
चन्द्रः प्रसन्नविमलं तारासारमिवाम्बरम् ।। V. 44. 7.

उत्फुल्लकमलं प्राप सरस्तत्र स विप्रराट् ।
चन्द्रः प्रसन्नविमलं तारासारसिवाम्बरम् ।। V. 44.7.

विपर्यस्तेक्षणं प्रातर्मेघनक्षत्रमिवाम्बरम् ।
सावग्रहमिव ग्रामं सर्वतः सांसुघूसरम् ।।

ब. मम. २म.

विपर्यस्तेक्षणं प्रातर्मैरुतारमिवाम्बरम् ।
सावग्रहमिव ग्रामं सर्वतः सांसुघूसरम् ।। V. 44. 24.

एकदा प्राप कौराणां मण्डले श्रीमतीं पुरीम् ।
खेचरौ विहर शून्ये सद्विमानमिवाम्बरे ।।

V. H5. 25.

यदृच्छयैकदाथासावतिष्ठत्यक्तभूषणाः।
अतमस्तारकेन्द्रकंतेजो मोदमिवाम्बरम् ॥ V. 46. 5

स दृष्ट्वा स्थगिताकाशं चलरेणुपयोधरैः ।
प्राक्तनीं राजतां स्मृत्वा समुवाचातिविस्मयः ।।

V. 48. 23.

Lisa, õpib õdedeks: 11

[illegible] õpilased: 1

स तत्प्रस्तारयामास पृष्ठे वारु मृगाजिनम् ।
नीलरत्नतटे मेरुस्तारासारमिवाम्बरम् ।।

I. 52. 4.

11

1

अहंकारप्रसस्यास्य जातस्याकाशवर्णवत् ।
अपुनः स्मरणं मन्ये नूनं विस्मरणं वरम् ।। V. 53. 25.

अहंकारभ्रमस्यास्य जातस्याकाशवर्णवत् ।
अपुनः स्मरणं मन्ये नूनं विस्मरणं वरम् ।।

V. 53. 25.

शरन्नभोवदाताय निर्मलाप्रतिसौख्यताम् ।
जहार परिपूर्णांशैर्निर्वर्तस्यावलां श्रियम् ॥ V Sh. 40 47

स्फुटो विष्णोर्णगम्भीरः शरत्खमिव राजसे ।
सर्वत्र लक्ष्यसे स्वस्थः सर्वत्र परितुष्यसि ॥ V. 63. 4.
स्वच्छं मानन्दसन्दोहो नष्टाहंकारवीरुधः ।

स्फुटो विस्तीर्णगम्भीरः शरत्खमिव राजसे ।
सर्वत्र लक्ष्यसे स्वस्थः सर्वत्र परितुष्यसि ।।

I. 63.11

परया प्रज्ञया धीरविचारगततीक्ष्णया ।
गलत्यत्यहंकारकालमेघे हृदम्बरे ॥ V. 64.3.

अकुर्वन्नपि कुर्वाणो जीवः स्वात्मरतिः क्रिया ।
क्रियाफलेन संबन्धमायाति खपिवाम्बुदैः ॥ V. 69. 10.

अत ऊर्ध्वंमदेहानां मुक्तानां वचसां तथा ।
विषयो न महाबाहो पुरुषाणामिवाम्बरम् ।। VI. 71. 2.

ईप्सितानीप्सितं त्यक्त्वा शीतलालोकशोभया ।
अन्धकारा तथा मोदान्मुक्तं खमिव शोभते ।।

V . 71. 10.

प्राप विन्ध्यवनं प्रावृण्मताम्राम्बरमापुरम् ।
उदधार धराक्रोशान्नखनिकृष्टभूतलः ॥

V. 85.22

व्योमैव ज्ञातनष्टानां महतां व्योमपादिनाम्।

~~in meter gender only.~~

~~apa~~ Janmani Janirutpatti-rudbhavah".

~~also~~ used in ~~Masca~~ gender (M.W.

only).

.notes it in only.

g drug. M.W.notes it a Vedic word,

vansa Purana also.

g lived.(found in Bham vilasa II,76

Carita VIII.4 respectively) Medi

सुधाकरसुधाधौतं नीलतीरद्रुपल्लवम्।
तारकाबिन्दुशबलं यस्य चाम्बरमम्बरम्॥

VI. (i) 18-8.

oments. Nothing can be less like ou
fictitious series of moments. The
the Valsesika too, but to him it is
a relative concept. To him, there i
ce of an objectively independent mome
ntity.

अन्याः पानं पपुः पुष्टचर्चिताङ्गविभ्रमचतुराः।
लीलाधुरधुरावरणदाकोशाकोटेः॥

VI (1) 18: 35

2. Yena murtinamupac
3. Tarutrnalata prab
pratyayantaravisc
4. Tayaiva kayacit k
kaya kriyaya ? A
5. Ekatvelasya karya
namupapattya ksan
II.2.5.

सर्वगोऽपि यथा काशः संबन्धो नेह केनचित्।
सर्वगोऽपि तथैवात्मा नाहंकारेण संगतः॥

VI (i) 29-58.

existence. But if it be
substrata in which existe
expressions as future exi
(satta) would not be pres
he will have cows are inc
the possessive suffix is

The Bhasyakara give

explains the use of the

वृक्षोत्पत्तौ यथा हेतुरकर्तरि किलास्मृतम् ।
आत्मसंस्थस्तथेहात्मा चित्तस्थानुकारणम् ॥

प्र (i) 29-60.

adjuncts to events.
infinite, undivided
abstracted from it,
diversification. It
can only infer its
the perceived tempo
fore, that the Val
primafacie verdict

त्वत्तोऽयमस्मत्तया देहो मृच्चास्तिष्ठति
शु० कुड्यवत्। तत्सत्तया हि
स्फुरति नभ: सम्प्रेरिताम्भवत्॥
6.(1).32.5.

सम्बन्ध दोनों के लिये क

और आत्मिक प्रभाव स्पष्ट

जाकि और सा

उसकी अनेक शाखाएं उपशा

बार परस्पर मिल जाती

रहस्य है । भारत भूमि में

~~हुआ था ।~~ प्रारम्भ हो ग

भारतीयता प्रदान की

पङ्कता कलिप्ता व्योम्नो या पुत्रकृपताकिनो ।
सा यथा शान्ततामात्रं खमेवेदं तथा जगत् ।। U.(पू.) 38-21.

उद्देगो नानुगन्तव्यस्तु-
च्चक्षुश्चक्षुःसु दीक्षितु।
वोमन्ना चित्रपदाधिषु
पातो ह्यातेक्षिव ॥
6.(i).39.52

asement of the usual symbol

t. At night the water is let

llected from under the spout

re down, rice is cocked in the

on of honey, palm-sugar and

ready it is distrubbe-

small portions to the bystandrs

break all go down to bathe

तारा बिन्दुयुतं देहबिन्दुभिः खं विडम्बयम् ।
दृष्टिपातोत्पलासारैः सुन्दरीः परितर्जयन् ॥ VI (ii) 129. 49.

एते कदम्बकुलकुन्दसुगन्धवाता

लिम्पन्ति मांसलतया मकरन्दवृष्टेः ।

घ्राणं घनेः परिमलैरलिजालवोला

व्यालोडय मेघपटलैः खमिवाभ्रकायाः ॥ VII(ii)115-52

स पश्यत्स्वेव सभ्येषु मृगो ध नरतामगाद ।
ज्वालोदरे नभस्यभ्रलवो रूपान्तरं यथा ।। VI (ii) 130. 15.

स पश्यत्स्वेव सभ्येषु मृगो थ नरतामगात् ।
ज्वालोदरे नभस्यभ्रलवो रूपान्तरं यथा ।। VI (ii) 13·15.

(37)

"

अथ दाणेन सलिलं तदशेषेण निर्ययौ ।
वीच्यग्रस्फुटिताकारैर्देवैस्तारकिताम्बरम् ॥ VI (ii) 140. 13.

(35)

"

तत एतद्विरा पूर्वः स्वस्वभावः स्मृतो मया ।
अवदातोऽवदातेन नभसेव तपात्यये ।। VI (ii) 150. 12.

दग्धाभ्रमस्मसंपूर्णधूमाभ्रसितकम्बलैः ।
आनीलाकाशदलपैरिव संकादिताम्बरः ॥ VI (ii) 15. 43.

काजल

किंत्वसद्भूत एवैष सुचिकित्स्यस्तदा भवेत् ।
अकृत्रिमं वेत्सांसारमलमहागारकाण्र्यंवत् ।। (V. 54. 34.

मालिन्यं दुःखमप्येवं ज्वालाया इव कज्जलम् ।
आगमापायिनो नित्या मनः षष्ठेन्द्रियक्रियाः ॥ LV 59.7

मालिन्यं दुःखमप्येवं ज्वालाया इव कज्जलम् ।
आगमापायिनो नित्या मनः षष्ठेन्द्रियक्रियाः ॥ ⓥ. 59.7.

11 :ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ

I Translate by transliteration:

(८५)

निगम

चतुर्धा भित्तिभेदेन वृद्धबालाङ्गनान्वितम् ।
जगाम शतधा वीच्यां शिलायामिव निर्झरः ।। VI (ii) 139.34.

वंशा॰

अत्र तद्वाक्यनिःश्वासरणाङ्गशप्रवृत्तवतु ।

गीतं पीतं शुनोरक्तं साधिता शवभूषितः ।। I. 48 10.

यस्येदं जन्म पाश्चात्यं तमाश्वेव महामते ।
विशान्ति विद्या विमला मुक्ता वैणुमिवोत्तमम् ॥ V.6.8

पत्राला घनसंघाता: सच्छायावृतभूभृत: ।
गुणानां महतां योग्यता वंशा वंशा इवोन्नता: ।। VI (ii) 120-13

١١ :كككككك

जात्यन्धा इव

संप्रवृत्ता वयं द्रष्टुमात्मानमपकल्मषम् ।
रसा जनानीतदृशो जात्यन्धा इव काञ्चनम् ।। V. 4. 9

संप्रवृत्ता वयं द्रष्टुमात्मानमपकल्मषम् ।
रसा जनानोतदृशो जात्यन्धा इव का वनम् ।। V. 4. 9.

7 मूर्ति

25

वनस्थलीनां तनयैर्नयैर्मूर्तिं मिवास्थितैः ।
शुभैः पत्रपुटेष्वन्तर्मृगैः सारतलान्तरम् ।। IV. 55. 25

प्राकृतो गुणवा जात इत्येषा भगवत्कथा ।
अकालपुष्पमालेव सुखायोद्वेजनाय च ।। V 32. 27.

संगति

मिश्रिता मूढधियां दार्शनिक प्रकल्पैः।
तिष्ठत्यात्मसमं को हि संगतिं त्यक्तुमिच्छति

3.70.68

स का काव्याचार्य ने सुन्दर विवेचन किया है ।

और १२ वां मंत्र वाणी के आत्म

र से संकेत करता है :-

क्त्यविषेतलानि राष्ट्री धेनानां नि यसाद मन्द्रा

ुधे पवासि यव स्विदन्याः परमं जगाम ॥

न्स धेनां तां विश्वरूपाः पशवो वदन्ति ।

यूथी दूताना धेनुपाशिमवनुम सुष्टुतेषु ॥

ं मं लय वाणी वाणी को धेनु रूप से स्वीकार गया

महती संगमेनार्तिः कस्य नाम न नश्यति ।
सदेहं तु परामार्तिमाहुरार्तिविदो जनाः ।।

V. 58.26.

तव वचनमवेक्षणं च पुण्यं
परमपदप्रतिमो हि साधुसङ्गः ॥ V. 61.48.

ठिन भवता दीर्घकालं देहगृहं मम ।
परुद्धमभूत्सर्वं साधुसंसर्गवर्जितम् ।।

V. 80.23.

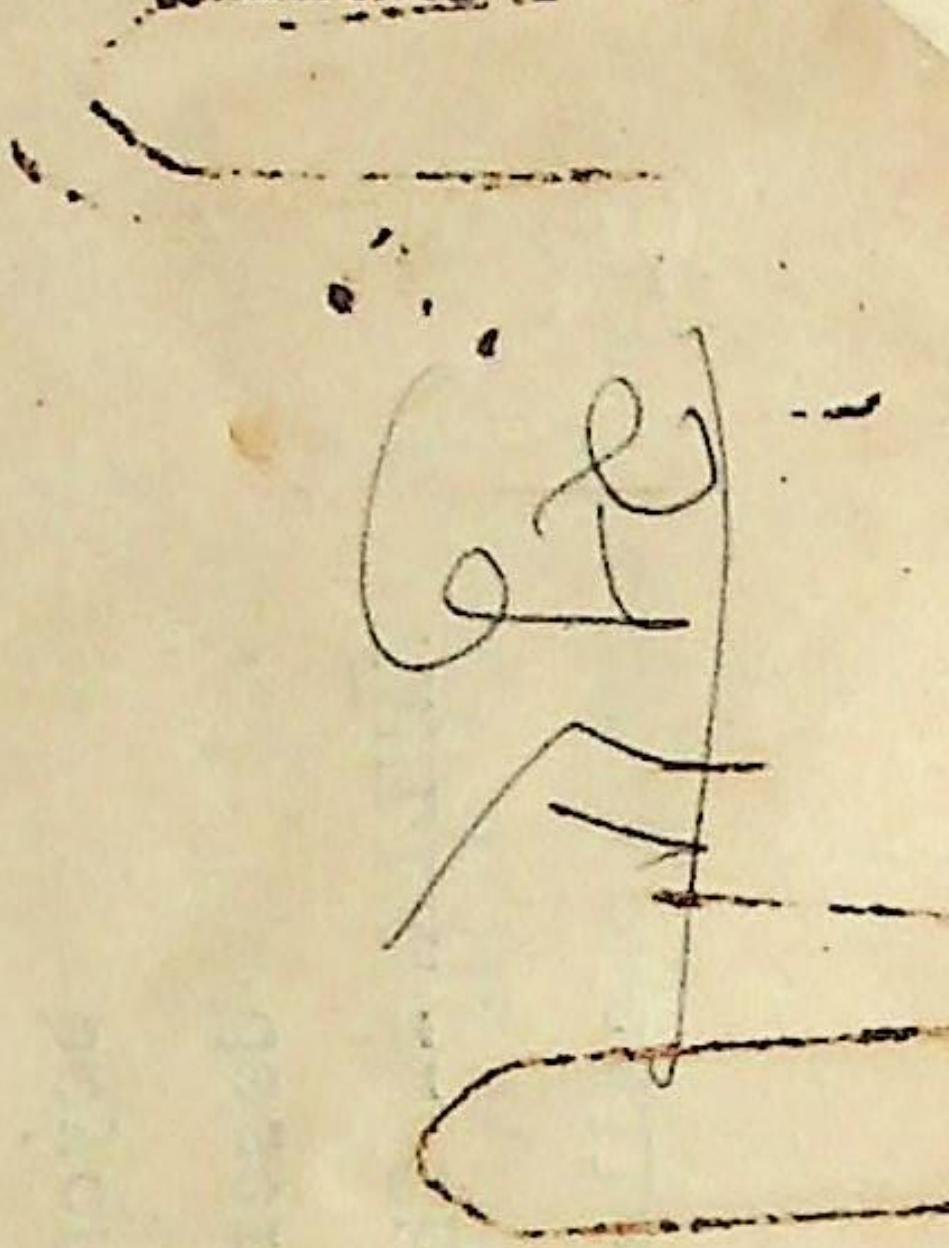

UTKIRNA -- 'Engraved', a

of an insc. on c

UTTARA-KURU -- The countr

beyond the most

described as a

त्रिचंग का उद्बुद्धालोक स्वात्मेनाव्यतिरेकेण।
यथा रुचेयाः सामर्थ्यं तथा चित्तस्य संततेः॥

3.66.

यों अक किया है:—

n a finefrenzy soling,

heaven to earth. from

th to heaven.

tion bodies from

unknown the poet's

हाराड़ दम्मनो होन तालणी
देन तातदा
रतेनाकर्जेता वंत्ती
रस्तेन मधुना मदा ॥
॥ 8 9.20.

er Williams means it a
-path and traces its u

liams notes it in lexi

ams notes in lexicons

दृश्यतन्मयता यैषा स्वभावस्थानुभूयते ।
संसारमदिरा सेयमविद्येत्युच्यते बुधैः ।। IV. 21. 39.

Williams notes it in lexicons

rriams notes in lexicons only.

भुक्तं पीतं पुरा तेन येषु खर्परकेषु वै ।
तैरस्यन्दाम्रसलिलैः पानपूर्णैरिवावृतम् ।। V. 47. 48.

Williams notes it in lexicons

तत्रोपलादयो भावा अलोला: स्वात्मनि स्थिता: ।
पुराफेनवदुत्स्पन्दा लोलास्तु पुरुषादय: ।। V. 71, 54.

Williams notes it in lexicons

in lexicons only.

तत्रोपलादयो भावा अलोला: स्वात्मनि स्थिता: ।
सुराफेनवदुत्स्पन्दा लोलास्तु पुरुषादय: ।। I. 71. 51.

illiams notes it in lexicons

तदृशादियमायाता महतो भेदुरोदरा ।
माया मदमहाशक्तिः सुरास्वादलवादिव ।। V. 14. 2.

रत्नगौरिककान्तेन तेजसा वह्निवर्चसा।
मघवासवरसेनेव रञ्जयत्कुकुभां गणम्॥

VI (i) 14-15.

५
रत्नगौरिककान्तेन तेजसा वह्निवर्चसा।
मघवासवरसेनेव रञ्जयत्कुकुभां गणम्॥

ssed as sva samyukta-samyukta samavayi,

tion) in a substratum which is in

घृत

ssed as sva samyukta-samyukta samavayā,

tion) in a substratum which is in

सिद्धानध्यासितो जुह्वगशिलाशकलविष्टरान् ।
घृताकारानिवोत्साहान्हेलादृष्टजगत्त्रयान् ॥ IV. 14. 4.

used as sva samyukta-samyukta samaveya,

tion) in a substratum which is in

दीपहस्तो यथास्येति तमोऽपहृदयङ्गया।
तया विलीयते सर्वं तमस्तापे घृतं यथा॥

VI (i) 10 - 34.

must also be conceived as having full
ll discrete things, because all discr
ging. Akasa might have been this Pow
ch with all discrete things ; but it

पाषाण

ll discrete things, because all discre
ging. Akasa might have been this Powe
ch with all discrete

हा कष्टमतिकष्टासु लोकलोलदशास्वयम् ।
पाषाणोष्विव पाषाणा आलुठामि बलादहम् ।। V.9.5

① मध्याह्न ② संध्या

रैरावते क्षीणरवे पलायनपरायणे ।
प्रवृद्धे दानवानीके मध्याह्न इव भास्करे ।। IV.27.

लोलमौलिमणिप्रान्तपाटलाम्बरकोटरा ।
संध्येवाकुल्लनोलाव्या कार्यसंहारकारिणी ॥ V. 1.2

शिलामयी कन्या

यथा शिलामयो कन्या चोदितापि न नृत्यति ।
तथेयं कलना देहे न किंचिदवबुध्यते ।। V 13.65

11 چاپخانه کابل ۱ ۶۶ نمبر چوک

॥ दम्पती.

चिरसंगमसंबद्धाविव चक्राह्रदम्पती ।
घनागमनसस्नेहौ मयूरजलदाविव ।। IV. 16. 20

चिरसंगमसंबद्धाविव चक्राह्वदम्पती ।
घनागमनसस्नेहौ मयूरजलदाविव ।। IV 16. 20.

ना युक्तौ पुत्रयुक्तौ तु सुरकाविव दंपती ।
एकं द्वित्वमिवापन्नं समसोत्तयोर्मनः ।।

V. 65. 25.

नासायुक्तौ पुत्रयुक्तौ तु सुरक्तौ विव दंपती ।
एकं द्वित्वमिवापन्नं समसाश्रोत्रयोर्मनः ।। V.65.25

मत पुरुष

मदालस्यनिद्रालून्मदान्धूनिव स्थितान् ।
पुष्पकेसररक्तांगपक्षानरुणवाक्षीन् ।। IV. 14. 6.

मदावलेपनिद्रालून्मदान्मूर्तानिव स्थितान् ।
पुष्पकेसररक्तांगपवनारुणवालधीन् ।। IV. 14. 6.

पुष्पभारपिनद्धांगान्वृक्षान्पवनकम्पितान् ।
दीपानिव मधुप्राप्तान् धूपान्मधुकरोत्कटान् ॥ IV. 14.12

विस्मृतात्मस्वभावो मूढनिशं स्तवमङ्गतैः ।

आनन्दपूर्णया वृत्या भृशं चारोव इवासवैः ।।

I. 46.

विस्मृतात्मस्वभावो भृदनिशं स्तवषड्गणैः

आनन्दपूर्णया वृत्या भृशं द्रोव इवासवैः ॥

V. 46.3.

भो कटंजेति सहसा वदन्कोरमहोपतिम् ।
इह राजा भवन्तं वा कश्चिद्वैद्यक्रियाविदम् ॥ V. 4 6. 11.
रक्तकण्ठं पालयति रागवानिव कोकिलम् ॥

मो कटंजेति सहसा वबन्कोरमहोपतिम् ।
इह राजा भवन्तं वा कच्चिदेयक्रियाविदम् ।।
रक्तकण्ठं मानयति रागवानिव कोकिलम् ।। I. H6. 11,12.

बोधमाप शनैः शान्तः स्वमेवोन्निद्रबोरिव ।
क्लेशतायां प्रशान्तायां यथा परिणताशयः ।। VI. M7. 3.

तथाहि बहवः स्वप्नमेकं पश्यन्ति मानवाः ।

स्वापभ्रमदपैरेयमदमन्थरचितवत् ।।

V. H9. 11.

तथा हि बहवः स्वप्नमेकं पश्यन्ति मानवाः ।

स्वापभ्रमप्रमादैरयमदमन्थरचितवत् ।। V. 49. 11.

सा च त्वया कृता नित्यं चित्त दुःखसुखोदये ।
यथा वियोगयाभिन्यो मतयो हन्ति रागिणाम् ।। V. 53.44.

व्योमसंविदि नष्टायां मूढं तस्यामवन्मनः ।
निद्रायां तु विलीनायां धैर्यमदवानिव ।।

V. 54. 51.

व्योमसंविदि नष्टायां मूढं तस्यामवन्मनः ।
निद्रायां तु विलीनायां मैरेयमदवानिव ।। V. 54. 51

कैवल्यमिव संप्राप्तः परिसुप्तमना इव ।
घूर्णमान इवानन्दो तिष्ठत्यधिगतात्मदृक् ।। V. 77. 4.

घूर्णार्न्दोव इवानन्दो मन्दोभूतपुनर्भवः ।
अनुपादेयबुद्ध्या तु न स्मरत्यकृतं कृतम् ।। V. 77. 24.

पूर्णस्त्रीव इव आनन्दी मन्दीभूत पुनर्भवः।
अनुपादेयबुद्धया तु न स्मरत्यकृत कृतम् ॥ ४.११.२५

त्यजदेवानुगृह्णाति वृत्तेरिन्द्रियवर्धिनः ।
यस्मान्निवार्यते तस्मान्मोन्मत्त इव धावति ॥ V.82.14.

त्यजदेवानुगृह्णाति वृत्तीरिन्द्रियवर्धिताः ।
यस्मान्निवार्यते तस्मिन्पौन्मत्त इव धावति ।। V 83 14.

त्वादृशस्य तु दृष्टयैव चक्षुषा जायते मुधा ।।
आलोक्य राजमहिषीं यूनो मदमयीं तथा ।। II. 82. 68.

प्रतिमा मे चा पुत्र
प्रभु नी आज्ञा नु पुत्र मारी
उपर नो कर्म नु पत्र
छठ्ठे मुनि पद प्राप्ति थी

III. 92, 30.

es of cities of towns mentioned

es of trees and herbs, forests

ogavasistha.

न जायते न म्रियते कुम्भे कुम्भनमो यथा ।
भूयिते दूयिते वापि देहे तद्वदिहात्मवान् ।। IV. 22.20.

ﻟﻠﻤﺰﻳﺪ ﻣﻦ ﺍﻟﻤﻌﻠﻮﻣﺎﺕ ﺣﻮﻝ ﻫﺬﻩ ﺍﻟﻤﺴﺎﺑﻘﺔ ﻳﺮﺟﻰ ﺍﻟﺘﻮﺍﺻﻞ ﻣﻊ ﻣﻜﺘﺐ ﺍﻟﺘﺮﺑﻴﺔ ﻭﺍﻟﺘﻌﻠﻴﻢ

मनोनिष्ठतया विश्वमिदं परिणतिं गतम् ।
घटत्वेनेव मृत्पिण्डो धूमो मुकुलतयैव च ।। V 24.14.

रन्ध्रौघ गुदसंकोचान्नवद्वारानिलानथ ।
मुखसंस्थगित: कुम्भो रन्ध्रकोशान्विचेतरान् ।।

I. 54.37.

١١ أسئلة الأربعاء الماضية:

١ ما معنى الكلمة الآتية:

रुरोध गुदसंरोधान्मरुद्वारनिलानथ ।
मुखसंस्थगितः क्रुच्यो रन्ध्रकोशानिवेतरान् ।। V. 54. 37 38.

चित्तत्वपथ संत्यज्य चित्तं चित्तत्वता गतम् ।
अन्यदेव बभूवाशु पद्मकः कुम्भस्थितो यथा ।। I·54·56.

मांस

स्पृष्टव्या ना न भव्येन सश्वमांसेव पुष्कसी ।
तया मुदूरोज्झितया दृष्टौ पटलेखया ।। [U. 5-6.47.

असत्वदनभिव्यक्तं पदार्थानां प्रकाश्यते ।
त्वया तत्त्वं यथा पक्त्या मांसानां स्वादवेदनम् ।। V. 36. 60.

असक्तदनभिव्यक्तं पदार्थानां प्रकाश्यते ।
त्वया तत्त्वं यथा पक्त्या मांसानां स्वादवेदनम् ।। V. 36. 60.

विलासिनीषु संशान्तमदमोहबलासु च ।
शममन्तः प्रयान्तीषु चिरप्रव्रजितास्विव ।।

विलासिनीषु संशान्तमदमोहबलासु च ।
शममन्तः प्रयान्तीषु चिरप्रव्रजितास्विव ॥ V. 1. 4.

कार्य

ब्रह्महत्याश्वमेधाभ्यामसंसर्को न लिप्यते ।
दूरस्थकान्तासंजोगमनाः कार्यैरिवागमैः ॥ V. 67.41.

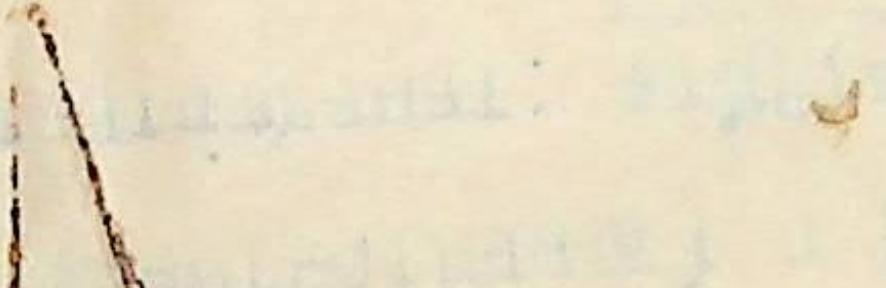

(४) (वनिता रूप

विद्यमानापि वस्तुश्रीर्न स्थिता त्वयि न स्थिते ।
वनितारूपलावण्यसत्तेव गतचक्षुषः ॥ V. 36. 61.

विषयानापि वस्तुशोर्न स्थिता त्वयि न स्थिते ।
वनिताऽरूपलावण्यमेव गतचक्षुषः ॥ V. 36.61.

प्रभा (ज्योति:)

मवतोर्दर्शनेनाहमद्य निर्वृतिमागतः ।
समागतयोर्लोके शीतलोष्णरुचोरिव ।। IV 14. 30.

निरिच्छे संस्थिते रत्ने यथा लोकः प्रवर्तते ।
सत्तामात्रेण देवे तु तथैवायं जगद्गणः ।। IV. 56.30

(٨٨)

तेषामभिमता नार्यो भावाभावविभूषिताः ।
ज्वालानरूपवह्नीनां यास्ताः कनकरोचिषः ॥ ए. 18. 14.

11 :عدد الصفحات

1 :عدد الصور

हृतद्वारकपाटासु दैत्यान्तः पुरभित्तिषु।
प्रभा परकृतस्यैव जाता नव्यवाङ्कुराः ॥ V. 31. 10.

इमे मे तैजसीं सृष्टिं ममाग्रस्थाः सुरासुराः ।
न शक्नुवन्ति संरोद्धुं चक्षुर्मन्दा: प्रभा इव ।। V. 31. 63.

इमे मे तैजसीं सृष्टिं समागृस्थाः सुरासुराः ।
न शक्नुवन्ति संरोढुं चक्षुषेन्दोः प्रभा इव ॥ V. 31.63.

श्रमवान.

तमासाद्य तदाभासे पदे गलितमानसे ।
सुखं तिष्ठति शान्तात्मा तल्पे घः श्रमवानिव ।। IV. 57. 38.)

संसारसरणावस्यां तथा विहर सुव्रत ।
न यथैव श्रमश्रान्तो वासनाभारवानिव ।। V. 18 59.

तमासाद्य तदाभासे पदे गलितमानसे ।
सुखं तिष्ठति शान्तात्मा तल्पे घः श्रमवानिव ।। LV. Sarga 3, 38.

ग्राम

तत्र संवित्स्थतैनैव संनिवेशेन वै पुनः ।
अपश्यमकं कंचिद्गन्धर्वं इव पत्तनम् ।।

IV. 41. 41.

तद्दुःखं परिघो दृष्ट्वा विषादमतुलं ययौ ।
तत्याजाशेषखिलं राज्यं दग्धं ग्रामसिवाध्वगः ॥ V 61.12

तद्दुःखं परिघो दृष्ट्वा विषादमतुलं ययौ ।
तत्याजाशेषखिलं राज्यं दग्धं ग्राममिवाध्वगः ॥ V 61.12

तद्दुःखं परिधो दृष्ट्वा विषादमतुलं ययौ ।
तत्याजाश्वखिलं राज्यं दग्धं ग्रामविवाध्वगः ॥

V. 61. 19.

तद्दुःखं परिधौ दृष्ट्वा विषादमतुलं ययौ ।
तत्याजाश्वखिलं राज्यं दग्धं ग्रामसिवाध्वगः ।। V. 61. 19.

यथा देहोपयुक्तं हि करोत्यारोग्यमौषधम् ।
तथेन्द्रियजयेऽभ्यस्ते विवेकः फलितो भवेत् ।। IV. 18.66.

ا ا

इत्याकर्ण्य पुरा निशाकरकरस्पर्धालुनाच्छस्वलत्पुष्पापूर-
कृतावगुण्ठनपदस्योक्तं तले तेन मे ।
पित्रा स्वर्गहृतस्य सागरतरोः संरोपितस्याजिरे
स्फारारारसायनासवसमं संमोहशान्त्यै वचः ॥ V 22

١١ كلمة سطر ثلاث: عدد كلمات
١ كلمة مقدمة في كل سطر

इत्याकर्ण्य पुरा निशाकरकरस्पर्धालुनच्छस्खलत्पुष्पापूर-
कृतावगुण्ठनपदस्योक्तं तले तेन मे ।
पित्रा स्वर्गहृतस्य सागरतरोः संरोपितस्याजिरे
स्फारारारारसायनासवसमं संमोहशान्त्यै वचः ।। V 22.49.

अद्यापरिमिताकारकारणीकृतयात्मनि ।
सवीतः सुखमभ्येति रसायनमिवार्णवे ।। V 25.17.

भगवन्त्सवैधर्मज्ञ शुद्धैस्त्वद्वचनांशुभिः ।
निर्वृत्ताः स्म शाशाङ्कस्य करैरोषध्यो यथा ।। V. 43. 1.

कलाकलापसंपूर्णे ते तस्मिंश्चन्द्रमण्डले ।
पुण्यराशाविवापूर्णे रसायनमहार्णवे ।। V. 54. 20.

विकिरति परितो रसायनाना-

मिव निकरं मधुरं महानुभाव । II. 61. 48.

आत्मलाभं विना साधो विना ज्ञानमहौषधम् ।
उदेति पुनरेवेयं दुःसंभृतिविषूचिका ।। V. 66. 13.

अन्तः संसङ्गमङ्गानामङ्गारं विद्धि राघव ।
अनन्तः सङ्गमङ्गानां विद्धि राम रसायनम् ।। J. 68 50.

Dear Sir:

I have the honor to be, Sir,

हृगेनान्तरस्थेन दह्यते प्रकृतिः स्वयम् ।
कलोत्थेनेरकाद्दग्धो पावकेन यथौषधिः ।। V. 68. 51. 3.

11 :عاطفة نبراد لباكتاريا الوسط

1 قطب :أيّ نبرة تتوافق مع الوسط

परव्यसनिनो नारी व्यग्रापि गृहकर्मणि ।
तदेवास्वादयत्यन्तः परसङ्गरसायनम् ।। V. 74. 83.

न मम्लौ दुःखदग्धे के न ग्रीष्मे वेव वनस्थल्या।
जहर्ष च न सोद्वेगं दृष्ट्वा पेरिवौ कचौ॥

VI (i) 12-16.

mutual relation between things which

moving or changing or why there

which there is in the Universe which

रागद्वेषक्षयाकारं संसारव्याधिभेषजम् ।
अहंभावोपशान्तौ तु राजन् ज्ञानमवाप्यते ।। VIII 74. 31.

which there is in the Universe which
things are all moving in a regular
into existence also in order, and in
, be something which makes the orderly

पर्शुकापंजरप्लीहयकृद्रक्तादिडिम्बकैः ।
संकटं जीवसदनं भाण्डोपस्करणैरिव ।।

उद्नीतालापसृणान्सुधाधौतान्सुचित्रितान् ।
अद्रिश्वेतमयान्वापि नवनीतमयाश्च वा ॥ VI (ii) 145.68.

मृगतृष्णा

प्रकटाकारमप्यन्तर्निरहंकारचेतसम् ।

नाप्नुवन्ति विकल्पास्तं मृगतृष्णाम्बुवेगवत् ॥ IV. 22. 17.

विवेक उदिते शीते मिथ्या भ्रममहर्दिता ।
क्षीयते वासना साग्रे मृगतृष्णा मरावि व ।। IV. 22. 21

विवेक उदिते शीते मिथ्या भ्रममहर्दिता ।
क्षीयते वासना साग्रे मृगतृष्णा मरावि व ।। IV . 22 . 21

1 [illegible] [illegible]

11 [illegible] [illegible]

आत्मविदां हि तन्मनः परमुपशममागतं मृगतृष्णा-
जलमिव वर्धति जन्दे हिमकणा इव वण्डात पे विलोनं
तुर्यदशामुपागतं स्थितम् ।। IV. 38.9.

यथा तरङ्गा जलधौ मृगतृष्णा मरौ यथा ।
कुसुमानि यथा चूते तथा विश्वश्रियः परे ।। IV. 47.15.

वाञ्छयेन्दौ शीतले भानौ मृगतृष्णाजले तथा ।
यथा न भावयस्यास्थामेवं भावय मा स्थितौ ॥ IV. 56.23.

स्फाररूपामलाम्भोधिफेनाः सर्वे कुलाचलाः ।
चिदादित्यमहाभासमृगतृष्णाजलश्रियः ॥ IV. 57.4 B

विचारेण परिज्ञातवस्तुनो ह्य जनस्य धी: ।
पर्वतेष: करोत्याधोन्सौख्याम्भ इव वालुका: ।। V. S. 19.

विचारेण परिज्ञातवस्तुनो स्य जनस्य घो: ।
सर्वांनघ: करोत्याघोन्सौम्याम्भ इव वालुका: ।। V: 5.19.

यथातपे क्वाते स्फारे मृगतृष्णातरङ्गिणी ।
कलना तद्वदेवेयं स्फुरत्यात्मनि सत्यलम् ।। V. 13. 70

11 ضلعه مساحة الدائرة
1 محيط الدائرة

यथातपे क्षते स्फारे मृगतृष्णातरङ्गिणी ।
कलना तद्वदेवेयं स्फुरत्यात्मनि सत्यलम् ।। V. 13. 70.

असम्यग्ज्ञानसंभूता कल्पना मृगतृष्णिका ।
हृन्मरौ तव संशान्ता सम्यगालोकनान्मुने ।। V. 13. 99.

11 ...
1 ...

असम्यग्ज्ञानसंभूता कल्पना मृगतृष्णिका ।
हृन्मरौ तव संशान्ता सम्यगालोकनान्मुने ।। V. 13.99.

असम्यग्ज्ञानसंभूता कल्पना मृगतृष्णिका ।
दृश्यरी तव संशान्ता सम्यगालोकनान्मुने ।। V. 13.99.

ईहितानीहिताकाराः कल्पनामृगतृष्णिकाः ।
सत्यावबोधमेघेन यस्य शान्ताः स जीवति ।। V. 34. 110.

ईहितानीहिताकारा: कल्पनामृगतृष्णिका: ।
मत्याववोधमेघेन यस्य शान्ता: स जीवति ।। V. 34. 110.

संशान्तमोहनोहारां शान्ताशामृगतृष्णिकाम् ।।

रजोरहितसर्वांशां शीतलोपशमद्रुमाम ।। V. 35. 48.

अज्ञतेष्वा मनोमत्तमृगं विषयतृष्णलम् ।
असत्येव हि सत्येव मृगतृष्णेव कर्षति ।। V. 74. 18.

अज्ञतेषा मनोमत्तमृगं विषयतुर्षूलम् ।
असत्यैव हि सत्येव मृगतृष्णेव कर्षति ।। V. 74.18.

अविद्या संपरिज्ञाता न चैनं परिकर्षति ।
मृगतृष्णा परिज्ञाता तृष्णं नावकर्षति ।। V. 14.20.

(643)

अविद्या संपरिज्ञाता न चैनं परिकर्षति ।
मृगतृष्णा परिज्ञाता तर्षुलं नावकर्षति ।। V. 74.20.

कृपापि मनसो यूयं जडा एव किलाधमाः ।
जडे नास्मिकता व्यर्थं मृगतृष्णेव वल्गति ।। V. 82.19.

रूपाणि मनसो यूयं जडा एव किलाधमाः ।
जडे तृप्तिकृता व्यर्थं मृगतृष्णेव वल्गति ।।

V. 82. 19.

यथा गन्धर्वनगरं यथा वारि मरुस्थले ।
यद्वु नो दृश्यते किंचिन्न किंचिदिव स्थितम् ॥ V: 0117.10

लक्ष्मी

दृष्टिरेवमियं राम सर्गे स्मिन्स्थितिमागता ।
विरि चरूपान्मनसः पुष्पलक्ष्मोर्मघोरिव ।। IV. 44. 48

आत्मावलोकनेनैषा विषयारतिरुत्तमा ।
हृदये स्थितिमायाति श्रीरिवाम्भोजकोटरे ।। V. 24. 43.

11
1

चलच्छशिकलापूरचारुचामरधारिणी ।
इयं मे पार्श्वगा लक्ष्मीः क्षीरोदकुहरोत्थिता ।। V 31.45

ا لا حظ ما يلي: كل كلمة تدل على

कान्ताभिरवधूयन्ते बालव्यजनराजयः ।
इमास्ता वनवल्लोभिर्दीप्यमाना इवर्द्धयः ।। V. M 8. 26.

मानवीकरण

कच्कैरुरुगुद्गच्कारुचक्रम जरोपु जम जरैः ।
आर्यैरिव सताम्बूलैर्हसन्तं वनमालिका: ॥ V. 49.4

आदरोन्मुक्तकुसुमं सिद्धानां व्योमचारिणाम् ।
स्वागतानीव कुर्वाणं कोकिलालिकुलारवैः ॥ V. 49.28

लतापुष्पफलोल्लासं प्रान्तप वमहोरुहाम् ।
विहसन्तमिवाच्छाभिः पुष्पकुड्मलदीप्तिभिः ॥ (V. 49.29)

परिदेकावलोरम्याः शैलेन्द्रस्तनकुड्यालाः ।
निर्मलाकाशकवरा लोलनीलाम्बदालकाः ॥ (U. 5a. 5.

कल्पवृक्षो धिसार्थानां मित्राव्जानां दिवाकरः ।
माधवो बन्धुपुष्पाणां स्त्रीणां मकरकेतनः ।। V 8. 2.

11 :تعريف التصديق العام

1 :أنواع التصديق الخاص

यस्तदोद्दयनोत्कानां शरभाणां विजृम्भितैः ।
विस्फूर्जति गुहावक्त्रैः कल्पाभ्राणि हसन्निव ।। V.19.7

यस्तदोहूडयनोत्कानां शरभाणां विजृम्भितैः ।
विस्फूर्जति गुहावक्त्रैः कल्पाम्भ्राणि हसन्निव ।। V. 19.7

देहरश्मिशतैर्दत्तोप्तिमिः क्षीरसागरम् ।
दीपनिव प्रभामाह हसन्वाक्यमिदं गुरुः ॥ V 28.13

11 :
1

परस्परमलग्नाभ्यामोष्ठाभ्यां दशनैः सितैः ।
अविरागमिवाम्बानैर्ईषन्तं स्वात्मजोचितम् ॥ V. 44.30.

मनः शत्रुः शरीरस्य शरीरं मनसो रिपुः ।
एकाभावेन नश्येते आधाराधेयकार्यवत् ।। V 53.51

नोंदवी करणे

गङ्गासोपानपद्धत्या येन पातालवासिनः ।
योजिता ब्रह्मणो लोके बान्धवा लोकबन्धुना ॥ Vi. 7 4.11

सत्कार्य ।

तृणमात्रेण दीप्यन्ते संकल्पा वह्निशेषवत् ।
जगत्यप्रकटाकाराः प्रदीप्ताः क्षणभङ्गुराः ॥ IV. 5-4. 31

तृणमात्रेण दीप्यन्ते संकल्पा वह्निशैलवत् ।
जगत्यप्रकटाकाराः प्रदीप्ताः क्षणभङ्गुराः ॥ IV. 54.31.

ا :ﺍﻟﺘﻌﺎﻭﻥ ﺍﻟﺪﻭﻟﻲ :ﺍﻟﻤﺤﻮﺭ

ا ﺍﻟﻤﺸﺎﺭﻛﺔ ﺍﻟﺪﻭﻟﻴﺔ

प्रमदा जडसंस्थाना: संकल्पास्तडिदग्नय: ।
यदेवासन्मयं पुत्र तदेवाशु चिकित्सितुम् ।। LV. 54. 32

ಸಂಪಾದಕರು : ಡಿ.ಎಸ್. ಚೌಗಲೆ

भ्रमदा जडसंस्थाना: संकल्पास्तडिदग्नय: ।
यदेवासन्मयं पुत्र तदेवाशु चिकित्सितुम् ।। LU. 5-4-32

प्रमदा जडसंस्थाना: संकल्पास्तडिदग्नय: ।
यदैवासन्मयं पुत्र तदैवाशु चिकित्सितुम् ।। IV. 5-4. 32.

यथा संकल्पकान्तेन भवत्यानन्दमन्थरः ।
वधूलोको व्यसनवान्दुः खवृन्देन बाध्यते ।।

कोटरा

शरीरजालनोहारघूसरा शून्यकोटरा ।
शान्तसंसारसुभगा त्रिलोकीविपुलातटी ।। IV 57.45

अनन्तः सत्स्वरूपस्त्वं स्वमिवाततान्तरम् ।
प्रकाशो नित्यशुद्धस्त्वं ज्वालानामिव कोटरम् ।। V.18.45

कला कुलजगत्कार्यकल्लोला कुलसंकुला ।
क्रियासरिदपर्यन्ता वहत्याकुलकोटरा ॥

V. 66 30.

अल्पश्रुत शास्त्रा इव

बाल्ये दानवो व्यालः कलविङ्को भविष्यति ।
प्रथमाल्पश्रुतशास्त्र इवार्थरहितारवः ।। IV. 32. 15

मुख्य श्री.

पुनरिन्दुश्चलत्स्वच्छमं जरोमुन्दरैः करैः ।
करोत्यमृतमाह्लादि दिग्वधूमुखमण्डनम् ।। IV. 47. 75.

ﻫﻞ ﺗﺴﺘﻄﻴﻊ ﺍﻟﺘﻌﺮﻑ ﻋﻠﻰ ﻫﺬﻩ ﺍﻟﺸﺨﺼﻴﺎﺕ ؟

ﻧﻌﻢ ، ﺍﺳﺘﻄﻴﻊ ﺍﻟﺘﻌﺮﻑ ﻋﻠﻰ ﺍﻟﺸﺨﺼﻴﺎﺕ

चेतनोयोन्मुखो चेत्यं चिन्मनस्तामुपाययौ ।
द्वित्वं मुकुरसंक्रान्ता मुखश्रीरिव राघव ॥ V. 39.15.

चेतनोयोन्मुखो चेत्यं चिन्मनस्तामुपाययौ ।
चित्वं मुकुरसंक्रान्ता मुखश्रीरिव राघव ।। V. 39. 1

९ ९
कर्ण पड्क

यथा तैमिरिकादास्य सहजा एव दृष्टयः ।
केशोण्डूकादिवद्भान्ति तथेमास्तत्र दृष्टयः ॥ IV. 31. 34.

यथा तैमिरिकस्यैव सहजा एव दृष्टयः ।

केशोण्डुकादिवद्भान्ति तथेमास्तत्र दृष्टयः ॥ IV. 31. 34.

परमार्थो जगदिति रूपं वेत्ति स्वयं स्वकम् ।
यथा तैमिरिकं वक्तुः केशोण्डुकमिवेदाते ॥ LV. 31.45.

परमार्थो जगदिति रूपं वेत्ति स्वयं स्वकम् ।
यथा तैमिरिकं चक्षुः केशोण्डुकमिवेक्षते ।। [U. 31.45.]

परमार्थो जगदिति रूपं वेति स्वयं स्वकम् ।
यथा तैमिरिकं चक्षुः केशोण्डुकमिवेक्षते ।। IV. 31. 45.

न तत्केशोण्डुकं किंचित्सा हि दृष्टिस्तथा स्थिता ।
नेदं दृश्यमिदं किंचिदित्थं चिह्नयोम संस्थितम् ।। IV 31.46.

तिमिरस्यैकान्तनेत्रस्य केशोण्डुकमिवाम्बरे ।
चिन्मात्रस्य महोगोलो यो मातः स तथा स्थितः ॥ VI(ii)127.6

पिधानमिव कस्योर्वीवीथी कस्मिन्निवदम्बरे ।
केशोण्डुकवदाभाते कस्मिंश्चिज्जागते भ्रमे ॥ VI (11) (158. 14.

भूत. (प्राणि)

ن

अरण्यसदने तुल्ये समाहितमनोदृशाम् ।
भवतामिह भूतानां भूतानां महतामिव ।।

V. 56.93.

ب

अरण्यसदने तुल्ये समाहितमनोदृशाम् ।
भवतामिह भूतानां भूतानां महतामिव ॥ V 56.23.

अरण्यसदने तुल्ये समाहितमनोदृशाम् ।
भवतामिह भूतानां भूतानां महतामिव ॥ V 56.23.

ن

विनेशुर्जनतास्तत्र बहवः क्षुत्क्षामजीविताः ।
ज्वलिते चिपिटे बहवो यथा भूतपरम्पराः ॥ V. 61. 11

ب

विनेशुर्जनतास्तत्र वह्वयः क्षुत्क्षामजीविताः ।
ज्वलिते विपिने वह्वो यथा भूतपरम्पराः ।। V. 61. 11.

ب

नरक — स्वर्ग

ب

ददर्श तस्य पर्यन्ते तमेव श्वपचालयम् ।
अधस्ताद्भुवनस्येव पाताले नरकव्रजम् ।।

ن

तत्र प्राप महीपालनगरं नगसंनिभम् ।
जगद्भ्रमणखिन्नात्मा स्वर्लोकमिव नारदः ।। V. 48.16.

क्षणं वर्षसहस्रं वा तत्र लब्ध्वा स्थितिं मनः ।
रतिमेति न भोगेषु दृष्ट्वा स्वर्गं इवावनौ ॥

I. 54 69

सक्तं चित्तं जनं दुःखशुष्कमिन्धनसंचयम् ।
ज्वलन्तां नरकाग्नीनां विद्धि तेन ज्वलन्ति ते ॥ V. 68. 45.

नरकेभ्यः समुत्तार्य स्वर्गे हर्म्येषु योजितः ।
कुकार्यैर्दोत्रूढाय नरकस्कन्धवाहिने ।। V. 86.42.

सक्तचित्तं जनं दुःखशुष्कमिन्धनसंचयम् ।
ज्वलतां नरकाग्नीनां विद्धि तेन ज्वलन्ति ते ।। V. 68.45

ب

11

रक्तकुर्दटरसश्लेष्मवसानिःस्रावपिच्छिलम् ।
घनान्धकारमुष्णं च संकटं नरकोपमम् ॥ VI (ii) 137.17.

ب

ت

दाणं वर्षसहस्रं वा तत्र त्रळ्ध्वा स्थितिं मनः ।
रतिमेति न भोगार्थे दृष्टस्वर्गं इवावनौ ॥ V. 54.69.

ب

ب

ب

(3) दिशाएं

वितानमिव दिक्कुञ्जादोर्घैर्विटपबाहुभिः ।
आलोकयन्तं ककुभो विकासिकुसुमेक्षणैः ॥ IV.49.2

ب

किंचित्तमः कद्वारासु किंचिदप्यरुणासु च ।
नभोविरलतारासु दिक्षु संमार्जितास्विव ॥ ३२.

स्थिरविद्युल्लताजालभासुरद्विजमण्डलम् ।
दशदिक्कोटरोद्भान्तज्वलज्ज्वलनकुण्डलम् ।। V 30 14.

अत्यन्तान्तर्हितशेषसमस्ताचलमण्डलम् ।
रक्तप्रभाभ्रसंभारवस्त्रावृतदिगङ्गनम् ॥ VI (A) 134.31.

ي

उदभूत्पूरयन्नाशा दिनश्यन्तदुन्दुभिः ।
तुष्टाभिरिव निर्भुक्तो दिग्भिर्जयजयारवः ॥ V.(ii)160.2

ب

ا

महांमुसल धारा भिः पेतुरसार वृष्टयः।
कष्ट टंकार काठिन्याः श्रुतान्तरे व
इष्टयः॥

came from outside.

literature of the bi

was generally paid i

सद्भाव

असतामेव सद्भावमिव येषामुपेयुषाम् ।
न वयं निर्णयं विद्मो वन्ध्यापुत्रगिरामिव ।। U.(ल) 31.1

असतामेव सद्भावमिव येषामुपेयुषाम् ।
न वयं निर्णयं विद्यो वन्ध्यापुत्रगिरामिव ।। V.(a) 31.12

सूचना

पुरां यत्नवतां याता दृश्यलक्ष्म्यः स्थिता अपि ।
स्वप्ना इव परिज्ञाता न स्वदन्ते विवेकिनः ॥ VI (ii) 51. 32.

अग्रस्थैः सह संचारो ज्ञायते नापि दारुणः ।
यथैकपार्श्वसंसुप्तनरः स्वप्नाभ्रगर्जितम् ॥ V.(ii) 34.7.

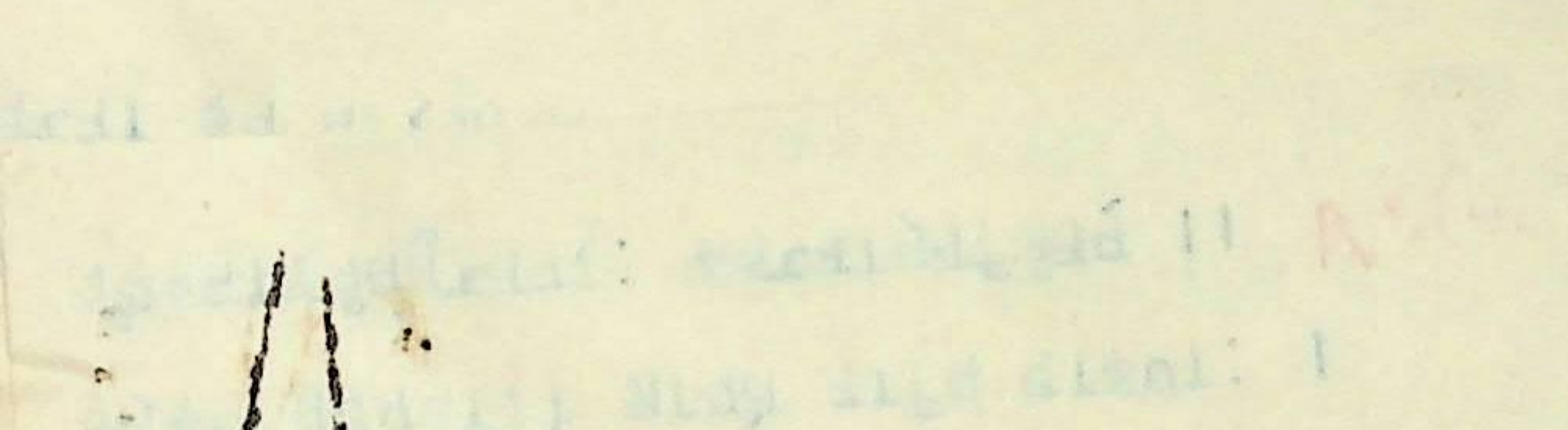

पार्श्वस्थस्वप्नमेघौघा यथा तव न कार्श्वन ।
सर्गप्रत्यसंरम्भास्तथा खात्मान एव मे ।। U. (II) 38.20.

यं प्रत्युदेति सगौर्यं स एवैनं हि चेतति ।

पदार्थः संनिवेशं स्वमिव स्वप्नं पुमानिव ॥ V:(a) 13.4.

रत्नज्ञ

मृते राजनि राजार्थं विहरन्तमितस्ततः ।
रत्नज्ञमिव रत्नार्थं चिन्तामणिमिवृच्छया ॥ V. 4 5. 29.

मृते राजनि राजार्थं विहरन्तमितस्ततः ।
रत्नज्ञमिव रत्नार्थं चिन्तामणिमदृच्छया ।। V 45.29.

घूल

अस्माकमिमगणेहेषु दानदाहविभूतयः ।
लभन्ति मरुखण्डेषु संशुष्केष्विव घूलयः ॥ V. 31.17.

अस्माकमिभगण्डेषु दानदाहविभूतयः ।
लसन्ति मरुखण्डेषु संशुष्केष्विव घूलयः ।।

अस्माकमिभगण्डेषु दानदाहविभूतयः ।
लसन्ति मरुखण्डेषु संशुष्केष्विव धूलयः ॥ V 31.17.

ಪರಿವಿಡಿ

ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ೧ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ೧

ಅಧ್ಯಾಯ ೨ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ೧

वितानक वृत्त 3व

अशङ्कितोत्पतद्वारिपूरपातपटावृताः ।
उत्पातपातनिपतद्वितानकवृता इव ॥ VI (ii) 122 19.

~~मल्लिकुण्ड~~

घण्टाकुण्डम्

ऊँ कारमकाररेफान्तस्वारमूर्ध्वगतध्वनिम् ।
सम्यगाहतलाङ्गूलं घण्टाकुण्डलिमवारवम् ।। V 54. 3.

ऊँ कारमकारोत्तारस्वारमूर्ध्वगतध्वनिम् ।
सम्यगाहतलाङ्गूलं घण्टाकुण्डलिमवारवम् ।।

I. 54. 3.

11

अनिक

नास्य संसेव्यमानस्य सर्वसंपत्तिशालिनः ।
धनानामीश्वरस्येव स्मयो गर्वो यथा भवेत् ।। V. 35. 13

प्रलाप

शेभुः सूत्कारडाट्कारभांकारोत्काका दिशाम्।
प्रलापा इव विध्वस्ताः पूर्व्वा
पूर्व्वाभिनवीरुधाम् ॥

III 49. 7.

several cases of exces
failure and famine. Ni

द्रवत्व

failure and famine. Ni

द्रवत्वमेव कोलाले शून्यत्वमिव चाम्बरे ।
स्पन्दत्वं मरुतीवेदं किमप्यात्ममयं परे ।। U.(a) 4 2.4.

several cases of excess
failure and famine. Ni

वातायन

दृक्षुदाभिरुपानोतं दूरादूपघ्नु त्वया ।
पोयते स्वोकृतं शकुया नेत्रवातायनस्थया ।। V. 36.4 &.

तारकाणि

असृजन्जीवसङ्घान्ये संख्यायां तावतैव

* शनैः प्रकटतां जग्मुर्नीलाकाशादिव भूमयः ॥

III. 47. 12.

रेजुः कनकनाराचराजयो व्योम्नि
सत्वनाः ।
रसन्त्यः कल्पवातार्ताः पतन्त्य इव
तारकाः ॥

III. 48. 7.

विश्वेश्वरानंद वर्ष
अमरी नाम का पुत्र है।

III. 86. 23.

Delhi.

Lens notes it in le
sprout, shoot or a b

तहेत्यसैन्यं न्यपतद्विद्रुतं खादितस्ततः ।
कल्पान्तपवनोद्भूतं तारा जालमिवामितः ॥ IV .29.23

कन्दुक

विहरन्ति जगत्केचिन्निपतन्त्युत्पतन्ति च ।
कन्दुका इव हस्तेन मृत्युना विरतं हताः ॥ IV. 43. 25

आत्मानमान्दोलयति कालकन्दुकतां गतम् ।
अजस्रं नित्यमादित्यो जगद्बृहनभोङ्गणे ।। VI (ii) 125. 54.

स्तच्चक्षुर्गं हरति पवन: किंस्विदित्युन्मुखोऽपि-
दृष्टोत्साहश्चकितचकितं मुग्धसिद्धाङ्गनाभि: ।
प्रालेयाद्रे: प्रतितटवनं प्रोत्पत्यभ्रमूध्वैं
वज्रस्तम्भो गगनसुतनोत्तोलनायेव भूमे: ।।

अस्मनः स्तम्भ सदृशास्तालो तालवेलाशिनः।
दृश्यमान महाकाए मुष्टिग्राह्या न किंचन॥

III. 49.14.

the cultivators have

is why we find that i

by natural rainfall, d

ovide artificial irrig

समाप्त

पात्र

तेनासौ धर्म्ययोगेषु सुखदुःखविलासिषु ।
न निमज्जति मग्नो पि तुम्बीपात्रमिवाम्भसि ।। V. 49.36.

तेनासौ समयोगेषु सुखदुःखविलासिषु ।
न निमज्जति मग्नो पि तुम्बोपात्रमिवाम्भसि ।। I. 49.36.

ताँबा (उपमान)

Meghapuspa III.2.

Moca-III.3.

Yapyayana IV.3.

राजा

समंगातापसोमेतां तनुं संत्यज्य भार्गव ।
प्रविशेमां तनुं साधो नगरीमिव पार्थिवः ।। IV. 16. 2.

بسم الله الرحمن الرحيم

समंगातपरिमेतां तनुं संत्यज्य भार्गव ।
प्रविशेमां तनुं साधो नगरीमिव पार्थिवः ॥ IV. 10. 2.

उष्णीकरोति दहनं रसयत्यमृतं रसम् ।
इन्द्रियानुभवान्भुङ्क्ते भोगानिव महीपतिः ॥ V 35. 3

उष्णीकरोति दहनं रसयत्यमृतं रसम् ।
इन्द्रियानुभवान्मुङ्क्ते भोगानिव महीपतिः ॥ V. 35. 3.

अतिदुर्विषवेहेगेहे क्रमंरतः सदा ।
सम्राडिवात्मनि स्वस्थः संस्थितो भोगभुग्विभुः ॥ D. 35.9.

अतिदुर्विषवद्देहगेहे कर्मरतः सदा ।
समाद्विवात्मनि स्वस्थः संस्थितो भोगभुग्विभुः ॥ V. 35.9

तां महानन्दपदवीं चित्तादासाद्य देहिनः ।

दृश्यं न बहु मन्यन्ते राजानो दीनतामिव ।।

V. 54. 72

अन्तः शीतलतायां तु लब्धायां शीतलं जगत् ।
विज्वराणामिव नृणां भवत्याजौ वितस्थतेः ॥ V. 56. 33

अहं चन्दनैर्विचर्मागलोसि स्थूलः।
विगताज्ञानिद्रोऽन्तर्नृपतिः पटहैस्तिका॥

VI (i) 4-10.

nothing can be perceived

perceived if it is devoid

It is interesting to

philosopher also holds th

विभूतिभिः स्फुरन्त्युच्चैर्जनास्तुष्टा नृपा इव ।
आकाशगमनाद्याभिः क्रीडाभिः क्रीड्यते चिरम् ।। VL (i) 60·2.

राग एव हि शोभायै निर्गुणानां जडात्मनाम् ।
राजेव राजते राज-रागेणैवेष किंशुकः ॥ VI (ii) 120·10.

ललन्नवलतावान्तपुष्पधूलिविधूसराः ।
सरन्ति मरुतो मन्दमुद्यानेषु नृपा इव ।। VI (ii) 120.6.

[illegible] [illegible] [illegible] [

ततः प्रसादे प्रलभं पृथिव्याः
कृत्वा यथा शास्त्रमलंघयद्भ्याम्
आविष्टदेहा इव ते रसेने
निषेध्यमाना इव मन्त्रिमुख्यैः ॥ VI (iii) 122.1

ﺍﻟﻤﺴﺘﻮﻯ ﺍﻟﺘﺤﺼﻴﻠﻲ ﻟﻠﻄﻼﺏ: ١١

ﻳﻮﺿﺢ ﺍﻟﺠﺪﻭﻝ ﺍﻟﺘﺎﻟﻲ ﺍﻟﻤﺴﺘﻮﻯ ﺍﻟﺘﺤﺼﻴﻠﻲ

$$\frac{\text{ع ا ر}}{\text{ا ر ع}}$$

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦ ೦೦೯

ಮುದ್ರಣ: ೧೯೯೬

त्रुट्यन्ते सर्वतः पाशाः क्षीयन्ते सर्वशत्रवः ।
न कृन्तन्ति मनांस्याशा गृहाणीव दुराखवः ।। V. 35. 18.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦೦೨೯

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ : ೧೯೮೮

त्रुट्यन्ते सर्वतः पाशाः क्षीयन्ते सर्वशत्रवः ।
न कृन्तन्ति मनांस्याशा गृहाणीव दुराखवः ।। V. 35. 18.

इमास्ता: सर्ववस्त्वोधा: सर्वाभिमतदास्तता: ।
कल्पवृक्षलतां जुष्टयां गृहपद्धतय: ।। ~~V~~ V. 48.29.

तिलक

आसीद्भगीरथो नाम राजा परमधार्मिकः ।
भुवः समुद्रयुक्तायाः मण्डलोत्तिलकोपमः ॥ Vi(M) 74-2.

भद्र

अस्मिन्नसन्मये देहसहे शून्ये सुप्तिते।
सत्तासुप्तवते मिथ्या बालकल्पित यक्ष-
वत् ॥

VI (i) 29 - 38.

we say : "H
action is p
of being c

प्रसादादात्मनो विष्णोर्मायेयमतिमासुरा ।
प्रबाधते न घोरांस्तु यक्षी मन्त्रवतो यथा ॥ V: 42.24.

प्रसादादात्मनो विष्णोर्मायेयमतिभासुरा ।
प्रबाधते न घोरांस्तु यक्षो मन्त्रवतो यथा ।। अ. म २. २५.

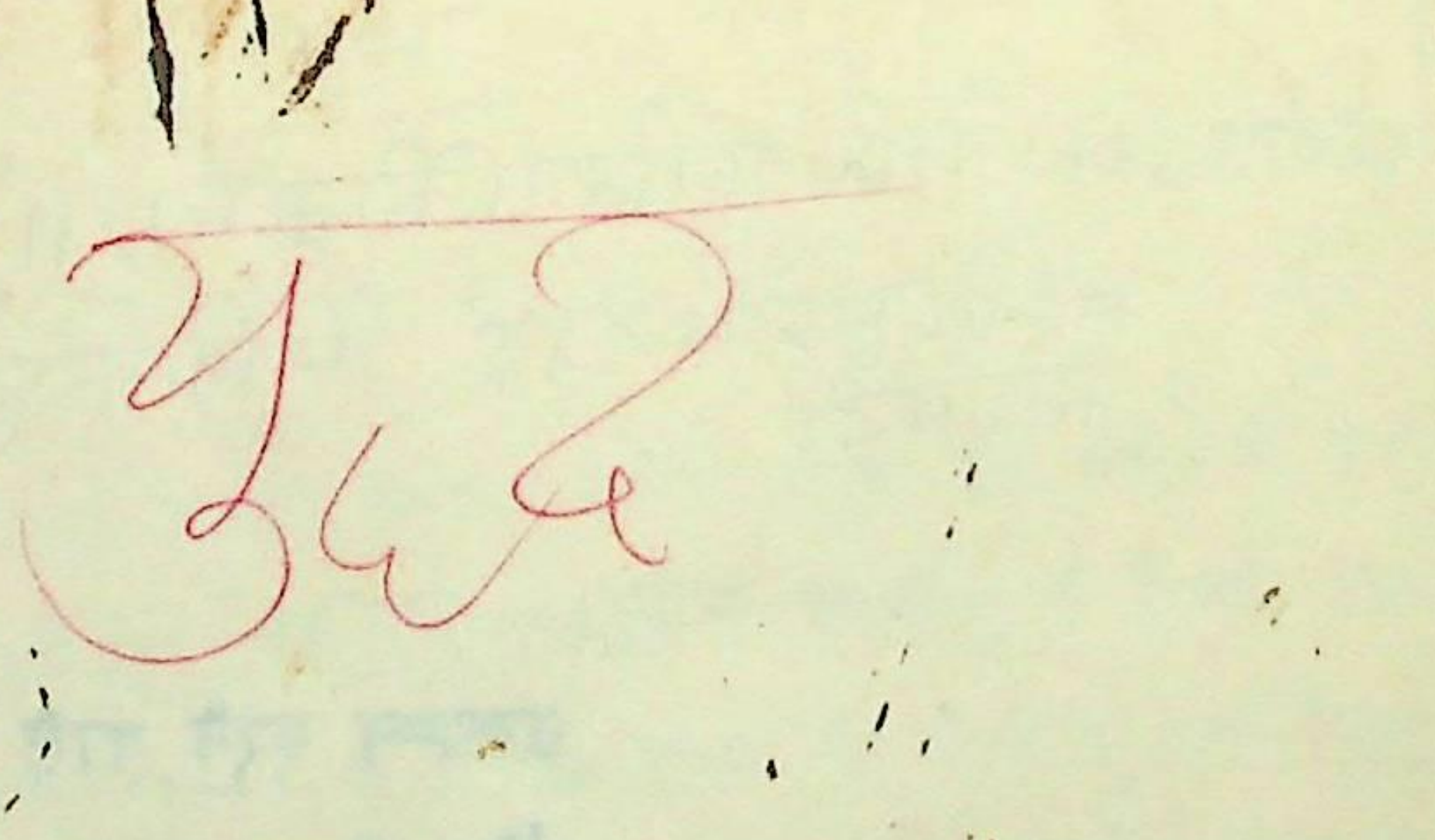

(3)

उपमा

॥ १ ॥ चैश्चर्वितचीना जीर्णा जर्जरजीवितैः
अर्जुनस्य धनुर्देहैर्भारभूतैरिवाश्रमैः ॥

TRIBHUVAN

को बहुत ऊंचा स्थान दिया गया है ।

तर्हि सुभद्रोद्वहकुन्तलिकन्धराः ।
भवन्ति नित्यदृशूणश्च नारकानिकराश्च ॥

3.37.16.

को बहुत ऊंचा स्थान दिया गया है ।

त्र० ॥ २ सुभद्रोद्वीनकुन्तालतिक्तन्धराः ।
भद्रा नेलद्रुशूलश्च नरकानिकरात्मिव ॥

3. 37. 16.

भारतीय विचार

उपमा

दृशार्णाः पाशनिर्मुक्ताः शैवलैः जालमीरिवः ।
निलीनाः रक्तजम्बालैः वेतसास्तिमयोः यथा ।।

III 37. 18.

किरात सैन्य-संख्या — ?

III . 37. 30.

किरात सैन्य कन्यानां नाम कलकलो वै

अट्टैरट्टलं नीत्वा भैरवैरिव
गर्जितम् ॥

37.30.

अष्ट भाग दशाशेष प्रतापमधुराकृति
शास्त्र घातौजसा वीर इवाहस्तुनां
ययौ ॥

III. 38. 6.

उत्सृष्टलालगो

कुमार सम्भव में भी जब
हैं तो ऐसा ही सन्देह

ततो महारथो चुङ्गः केतुप्रान्तकृतास्पदम्
बलयो (।रुहेहैके रङ्गे। योधो ध्रुवो
यथा ॥

III 38.10.

चेष्टाएं करती हैं उस
बधुओं को पता चलत
लोग उन्हें देखने को

सोऽशुकं त्रिभयागास्त सर्वादिङ्मण्डले
स्थितम् ।
श्यामेव दीर्घशुक्लांशुं युक्तं सहियता-
मिति ॥

॥ ३४ ॥

क्रमेणा सी-मुहूर्तेन विकटोदर-
भीषणम् ।
आगत्य पीताणिक चक्रुन्यमेव
रणाङ्गणम् ॥

III 38.17.

ल में प्रकट होते हुए शुक्लवस्त्र कौम-
रक नदी के तीर पर के ऊँचे वृक्ष हैं
लक्षणों से यह पूर्ण रूपेण स्पष्ट हो
ष्ठ एवं अन्य गुणों में

हा कष्टमसिनिर्भिन्ने स्कन्धे
सन्नद्धदोर्युगे ।
पतितो यन्त्रपाषाणः पुरुषत्याशानि-
र्यया ॥

III. 43. 43.

प्रकट होते हुए शुक्लवस्त्र फेन-
रक नदी के तीर पर के ऊँचे वृक्ष है
हरणों से यह पूर्ण रूपेण स्पष्ट हो
ष्ठ एवं अन्य गुल्मों में

हा कष्टमसिनिर्भिन्ने स्कन्धे
सन्नद्धदोर्युगे ।
पतितो यन्त्रपाषाणः पुष्पवत्याशनि-
र्यया ॥

III. 43. 43.

यन्नभिन्नभित्रत्वा पुपागतं त्वाम् ॥ १६१ ॥

रिश्मं भिनो भाषण माविरासीत् ।
प्रदित्युर्धन्यो भवत् तामजिघृक्षुरन्यः ॥ १६२ ॥

:

न्नीं रमस्व साधं च तया प्रकामम् ।
मनृप्तिं तवागमनावाधिनपाममस्त्वम् ॥ १६३ ॥

गवाश्वमहिषोष्ट्रदासीदासगालेडकेरहो।

चोरैरणामिवारब्धं मार्गशीर्षकमा-

कुलैः॥

III. 43. 44.

यन्त्रेण सुपागतं त्वाम् ॥ १६१ ॥

रिक्षं भिनो भाषण पाविरागीत् ।
प्रदित्युर्धन्यो भवतु तामजिघृक्षुरन्यः ॥ १६२ ॥

नः

दन्तीं रमस्व साधं च तया प्रकामम् ।
मतृप्तिं नदागमतावाधितमागमस्त्वम् ॥ १६३ ॥

गवाश्वमहिषेोष्ट्रश्वशृगालैडकैरहो।

घोरैरणामिवारब्धं मागशिंचक्रमा-
कुलैः॥

III. 43. 44.

ादामी दशुदान्तर एव हन्त ।

र्बिंशुदे हिं कुत: प्रसंग: ॥ १८२ ॥

क इवाग्नि-पात्रात। स्यदित्यादीन -
वीक्षते:।

उत्पलालीव वर्षाद्रेः परिशोदिल सैनिकाः
॥.

III 43. 59.

स्त्वं दाता विधाताऽपि पुनस्त्वमेव ।
भवेति निवेदये वम् ॥ २२२ ॥

त्वं इष्टं मया ते त्युपकारकत्वम् ।
र्मं गवं वेद गर्व शुभकर्ममर्म ॥ २२३ ॥

शंकत्वत्वम् । न तु त्यवन्त्वम् ।

0 यस्त्वशास्त्राम्बरो मूको विवादावदने-
दाणाः ।

मृता इवाभवन्योधा श्चैत्रन्यस्त्वा -
इवाथवा ॥

III. 48.25.

ंह्रासनस्थो वसुधां शशास ।

खड्गौ कक्षचलां यातौ शिवः प्रहस्तवधः।
दन्तमाले यमस्येव बले चर्वयतः प्रजाः।
शक्तिमादाय। चेदीव खड्गं त्यक्त्वा
विद्रुतः॥

III. 50. 28.

described as Deva
is sometimes too
of it crops suffe
famines. There a
Modern State has
famines in these
external aid th

प्रवेशनिर्गमव्यग्ररत्नगशिलीमुखः ।
प्रफुल्लकिंशुको भाति वीरो रक्तध्वजासृजा ॥ ॥(ii)120.

परस्पर वि निर्भृष्ट दशदंनिदन्तुरम् ।

चटत्कटकटा राव स्फुटत्कटकट ङ्कितम् ।। VI (ii) 145. 47

अमत्पार्श्व निपातेन सौवर्णं नगरं यथा ।
प्रवृत्तो रथमाले ढुमानीतं पतिरेव मे ॥

III. 50. 36.

Magdha.IV-4. A bard

Mudira.II.26. A lover

कण्ठं वज्रोमेवेन्द्रेण मुसलं सिन्धुनोक्षितम्,
ज्वातपतेः प्रयातो मे सैन्धवं मुसलायुधम्
॥.

III. 50. 37.

of

to a particular sol

to two (or more) di

रसातल गुड़ा मेंगा

सप्तपर्णगुहाभोगा इव व्योमादिदृक्षवः।
महांबुरघुतरावरं हो बृंहित मूर्तयः॥

III. 48. 65.

y rivers for they were al:

ich carry excess water.

tock was highly essential for

घनघुंघुमपूरितान्तरिक्षा

दातजटाकलितभूधरा धरा च ।

रुधिरह्रदवृत्तवर्तिनी वा

भुवनाभोगगुहा तदाकुलाभूत् ।। IV . 28. 29.

यावत्कालक्रियादेशास्त्वमहंसनिका इव ।

ब्रह्मणीव परिस्पन्दा नात्र स्तः सदसद्भ्रमाः ॥ VI (i) 54 17.

इदं विचार्यतां शास्त्रमस्त्रमापन्निवारणम् ।
रणे शितशरश्रेणिशतनिर्लूनवारणे ॥ IV 32.53.

आगच्छतो यथाकामं प्रतिभासान्पुनः पुनः ।

अच्छिनन्मनसा शूरः खड्गेनेव रणे रिपून् ।। V. 54. 42

इदं विचार्यतां शास्त्रमस्त्रमापन्निवारणम् ।
रणे शितशरश्रेणिशतनिलूनवारणे ।। IV 32.53.

١١ لصلاة الجمعة

पतदुत्तरविभ्रान्तभृङ्गीपरिहतघुंघुमा ।

मुकुटोद्दामविन्यस्तशकृच्चापीकृताम्बरा ॥ D. 1. 25

ंत सिद्धगणोद्गीता गीता: श्रुत्वा महोपति: ।
विषादमाजगामाशु मोह रणारवादिव ।। V-9.1

इति सिद्धगणोद्गीता गीताः श्रुत्वा महीपतिः ।
विषादमाजगामाशु घोरे रणरवादिव ॥ ७.१.

वनपर्णकुटापत्रे वसन्तं व्यसनातुरम् ।

विन्ध्यकान्तारमाकारमभ्यागतपिवोद्भटम् ।। V 45.(

الفصل الأول: مدخل مفاهيمي

المبحث الأول: ماهية التسويق

वनपर्णकृतापत्रे वसन्तं व्यसनातुरम् ।

विन्ध्यकान्तारमाकारमभ्यागतशिवोद्भटम् ।। V 45.(

पांसजाल

कर्मेन्द्रियगणो नृत्ये स्वशक्तिं प्रणयत्यलम् ।
कर्म निष्पद्यते स्फारं पांसुजालमिवानिले ।। IV. 21. 18.

कर्पूर

मतत्वान्तरं माति वहिष्ट्वेन जगत्त्या ।
व गन्धेन संभोचे प्रविक्रामि च ।। V. 56. 38.

आत्मतत्वान्तरं भाति वहिष्ट्वेन जगत्तया ।

कर्पूरमिव गन्धेन संकोचे प्रविकासि च ।। V. 56. 38.

आत्मतत्वान्तरं भाति वहिष्ट्वेन जगत्त्या ।
कर्पूरमिव गन्धेन संकोचे प्रविकासि च ।।

V 56 38.

आत्मतत्वान्तरं भाति वहिष्ट्वेन जगत्त्या ।
कर्पूरमिव गन्धेन संकोचे प्रविकासि च ।।

I 56.38.